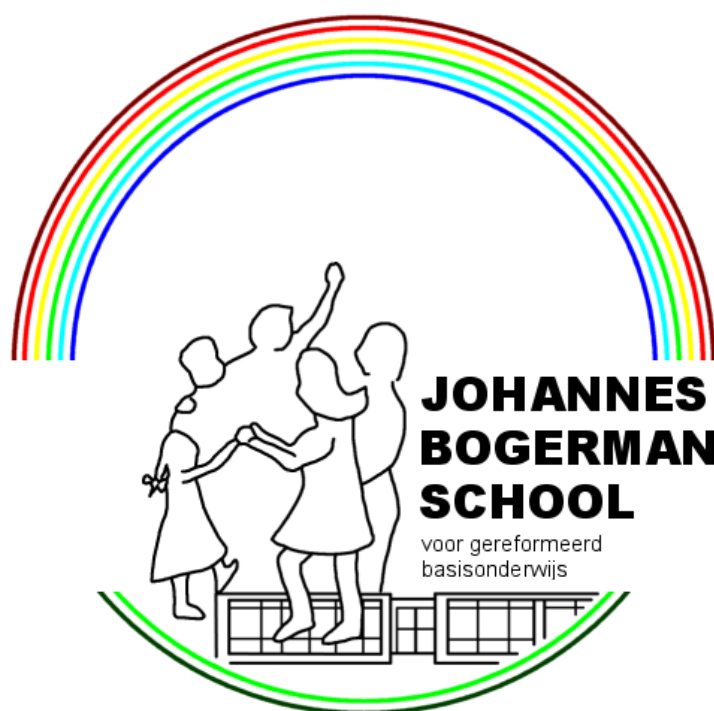

schoolgids

2011 - 2012

Johannes Bogerman School
Irenestraat 5
8931 DG Leeuwarden
058-2884466

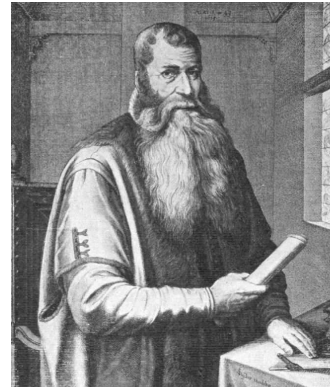
www.johannesbogerman-leeuwarden.nl

De Johannes Bogerman School

Onze school is vernoemd naar Johannes Bogerman bekend als voorzitter van de nationale synode van Dordrecht in 1618 en 1619.

Ds. Bogerman is als predikant nauw verbonden geweest met Friesland en met Leeuwarden in het bijzonder. Daarnaast was hij professor aan de universiteit van Franeker.

Streng calvinist als hij was, bestreed hij verschillende stromingen die afdwaalden van de genadeleer van de Bijbel. Onder zijn voorzitterschap werden de Dordtse Leerregels opgesteld tegen de remonstranten. In deze artikelen belijden we ook vandaag nog, dat mensen niet uit zichzelf gaan geloven, maar dat dit komt door Gods genade.

Dezelfde synode gaf opdracht tot het opnieuw vertalen van de Bijbel vanuit de grondtekst. Aan dit vertaalwerk deed Johannes Bogerman actief mee; het resulteerde in de bekende Statenvertaling.

Meer over het leven en werken van Johannes Bogerman leest u op de website van onze school; <http://www.johannesbogerman-leeuwarden.nl>

De school in het kort

De school is op 1 november 1964 begonnen in lokalen van de Noorderkerk en in lokalen van de oude St. Anthonyschool. In 1969 is de nieuwbouw aan de Brandemeer in de wijk Bilgaard in gebruik genomen. Tot 1964 reisden de leerlingen met de bus naar de Gereformeerde Basisschool in Drachten. In 1964 kwamen ook de leerlingen uit b.v. Harlingen, Ferwerd en Blija naar Leeuwarden. Doordat de scholen in Dokkum, Blija en Harlingen van start gingen, konden veel leerlingen dichterbij huis Gereformeerd Onderwijs ontvangen.

In 1982 werd het huidige gebouw in gebruik genomen in de wijk Nijlân. Ons gebouw bestaat uit een lagere school en een kleuterschool die aan elkaar zijn gebouwd. Eerder heette die kleuterschool de Ark.

Het logo wil uitbeelden dat we dit zien: Kinderen leven onder Gods bescherming op aarde met het uitzicht op Christus en Zijn beloften voor de toekomst.

Vaststelling schoolgids

Deze schoolgids is in juli 2011 door het bestuur vastgesteld en heeft de instemming van het afdelingsbestuur en de MR.

Aan alle lezers

Welkom als lezer van onze schoolgids. Dit is een document waarin u alle belangrijke informatie over onze school kunt vinden en staat op de website van de school.

We gaan dit schooljaar wel een heel bijzonder jaar tegemoet.

- Wanneer start de bouw van onze nieuwe school?
- Hoe ziet het er straks allemaal uit?
- En hoe groot wordt ons plein dan?

We zien er na zoveel jaren van verwachting erg naar uit en vinden het erg leuk dat we de bouw vanuit ons huidige gebouw helemaal kunnen volgen. De ontwerptekening is klaar en we denken dat in het najaar van 2011 belangrijke keuzes kunnen worden gemaakt.

Uit het schoolplan 2011 – 2015 knip ik dit stukje:

De kinderen zijn uit Leeuwarden afkomstig en uit de daar omliggende dorpen. Het (oude) schoolgebouw dat nu in gebruik is, wordt in 2013 afgebroken. Niet eerder dan wanneer het nieuwe gebouw klaar is. Dat nieuwe schoolgebouw wordt gebouwd naast het huidige gebouw. We kunnen het proces en het resultaat van de nieuwbouw helemaal volgen. Na het betrekken van de nieuwe school zal het adres moeten worden aangepast. En daarnaast zal de school dan ook een nieuwe naam krijgen. Voor het vinden van die naam wordt ieder uitgenodigd mee te denken.

Kortom: we gaan een speciale periode tegemoet.

Roosters, groepsindelingen en belangrijke data worden ook in een aparte informatiegids opgenomen en aan het begin van het nieuwe schooljaar verspreid onder alle ouders. De data die in deze schoolgids staan kunt u aanhouden tenzij u in september in de infogids of later in schoolnieuws iets anders leest.

Naast deze schoolgids en de infogids van september hebben we nog het pas verschenen schoolplan 2011 – 2015 waarin de plannen op de wat langere termijn staan beschreven.

Het kan natuurlijk zijn dat u voor het eerst een schoolgids van onze school onder ogen krijgt. Misschien denkt u erover na uw kind naar onze school te sturen. Of uw zoon of dochter gaat net naar school. We hopen dat deze gids u de informatie biedt waar u naar op zoek bent. Schoolgids en schoolplan staan beide op de website.

Hebt u nog vragen, neem dan gerust met mij contact op of loop de school eens binnen. Wij staan u graag te woord. Reacties die ons helpen de schoolgids te verbeteren, lezen we graag.

Namens het team van de Johannes Bogermanschool,

Douwe Boersma, locatiedirecteur.
058-2884466 of 06-23180258
dir.bogermanleeuwarden@gsgpo.nl

Leeuwarden, juli 2011

Inhoudsopgave

1. De vereniging en de afdeling	6
1.1. Bevoegd gezag, de Gereformeerde Scholengroep.	6
1.2. Toelatingsbeleid leerlingen en nieuwe leerlingen	6
1.3. De afdeling Leeuwarden	7
1.4. De school	7
1.5. Lijst gebruikte afkortingen	8
2. Identiteit	8
2.1. Visie	8
2.2. Missie.....	10
2.3. Pedagogisch klimaat	10
3. Passend onderwijs in de praktijk	11
3.1. Schoolorganisatie	11
3.2. Inhoud van de leerstofonderdelen	12
3.3. Sociaal-emotionele vorming	14
3.4. Vier Keer Wijzer (Meervoudige intelligentie)	17
3.5. Andere vakken	18
3.6. Zorgstructuur	19
3.6.1. Basiszorg.....	19
3.6.2. Breedtezorg	20
3.6.3. Speciale Zorg	21
4. Ontwikkeling van het onderwijs	24
4.1. Algemeen	24
4.2. Pop	24
4.3. Nascholing personeel	24
4.4. Intervisie	24
4.5. Collegiale consultatie.....	24
4.6. Functionering- en beoordelingsgesprekken.....	24
5. Kwaliteitszorg	24
5.1. Algemeen	24
5.2. Doelen	24
5.3. Toetsing kwaliteit onderwijs	25
5.4. Verbeterplannen	25
5.5. Opbrengsten	25
6. Ouders	25
6.1. Opening schooljaar	25
6.2. Ouderbezoeken	25
6.3. Introductieavonden.....	25
6.4. Open morgens.....	26
6.5. Ouderavond	26
6.6. Spreek- en kijkavonden.....	26
6.7. Schoolnieuws	26
6.8. Tussen Schoolse Opvang, overblijven en pleinwacht.....	26
6.9. Buiten Schoolse Opvang	27
6.10. Rapporten.....	27
6.11. Schoolcommissie	27
6.12. De schoolvereniging	27
6.13. Medezeggenschapsraad	28
6.14. Financiën voor de ouders.....	28
6.15. vakantierooster 2011 / 2012.....	29

7. Algemene regelingen en protocollen.....	30
7.1. Regels voor binnen en buiten de school	30
7.2. Schoolverzuim.....	31
7.3. Protocol vervanging bij ziekte leerkracht.....	32
7.4. Schorsen en verwijderen	33
7.5. Sponsoring	33
7.6. Klachtenregeling.....	33
7.7. Adressen in verband met klachten	34
8. Activiteiten	35
8.1. Christelijke feestdagen	35
8.2. Verjaardagsfeest kinderen	35
8.3. Sinterklaas	35
8.4. Excursies	35
8.5. Schoolreisje & schoolkamp.....	35
8.6. Avondvierdaagse	35
8.7. Sportmiddag groep 7 & 8.....	36
8.8. Meesters- en juffendag.....	36
8.9. Afscheidsavond groep 8.....	36
8.10. Schoolfotograaf	36
8.11. Schoonmaken materialen en lokalen	36
8.12. Schoonmaak in eigen beheer	36
9. Goed om te weten.....	37
9.1. Jeugdgezondheidszorg	37
9.2. Preventie hoofdluis	37
9.3. Teken.....	37
9.4. Zelfredzaamheid kleuters.....	37
9.5. Eigendommen	37
9.6. Fruit eten	38
9.7. Gymkleding groep 1 & 2	38
9.8. Gymkleding en gymlessen groep 3 – 8	38
9.9. Trakteren	38
9.10. Verjaardagen (o)pa en (o)ma.....	38
9.11. Zendingsgeld	39
9.12. Verzekeringen	39
9.13. Website en Homepage.....	39
9.14. Parnas in de school	39
10. Bijlagen en adressen.....	40
10.1. Enkele adressen	40
10.1.1. Centraal bestuur.....	40
10.1.2. Centrale directie	40
10.1.3. Staf	40
10.1.4. Medezeggenschapsraad:	40
10.1.5. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	40
10.1.6. Inspectie van het onderwijs	40
10.1.7. Diversen.....	41
10.1.8. Schoolcommissie	41
10.2. Beleidsvoornemens 2011/2012.....	41
10.3. Aanmeldingsbeleid.....	42

1. De vereniging en de afdeling

1.1. Bevoegd gezag, de Gereformeerde Scholengroep.

Onze school valt formeel onder het bestuur van de VGPO Fryslân / VGPO De Overdracht. Beide verenigingen werken echter sinds 1 januari 2010 zeer nauw samen onder de naam Gereformeerde Scholengroep primair onderwijs (GSGPO). Zo is er één bestuur, één bovenschools management en één boven bestuurlijke medezeggenschapsraad. Er wordt gewerkt aan een formele fusie per 1 januari 2012 en dan zal de GSGPO ook een nieuwe naam hebben.

De vereniging heeft als doel de stichting en instandhouding van instellingen voor gereformeerd onderwijs, waarbij gestreefd wordt naar een optimale spreiding over het voedingsgebied, binnen de randvoorwaarden van een adequate financiering en waarborgen van voldoende onderwijskwaliteit.

Onder de GSGPO vallen twintig basisscholen. Scholen waarop leerkrachten werken die als gelovige christenen met uw kind omgaan. Basisscholen waar leerlingen, ouders en leerkrachten elkaar vinden op basis van het gedeelde geloof in Jezus Christus als onze verlosser. Zo kijken wij ook naar uw kind: een kind, door God geschapen, bedoeld om tot Zijn eer te leven. Dat verplicht ons om alles te doen wat in ons vermogen ligt om uw kind helemaal tot zijn recht te laten komen.

De twintig basisscholen van de GSGPO vindt u op www.gsgpo.nl. Ze staan in Friesland (9), Groningen (10) en Drenthe (1)

Het afdelingsbestuur (AB) draagt zorg voor de juiste gang van zaken op de plaatselijke school, de locatie. De directie wordt gevormd door een managementteam.

De gegevens van o.a. het bestuur staan in hoofdstuk 10.

1.2. Toelatingsbeleid leerlingen en nieuwe leerlingen

Binnen de GSGPO geldt het volgende toelatingsbeleid voor leerlingen.

1. Het Centraal Bestuur (CB) laat kinderen toe van ouders die lid zijn van een Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) of van een Christelijke Gereformeerde Kerk.
2. Toelating is eveneens mogelijk voor kinderen van wie de ouders geen lid zijn van genoemde kerken, maar die voor langere tijd zijn ondergebracht in het gezin van een lid van één van deze kerken.
3. Indien door ouders die meelevend lid zijn van een ander kerkgenootschap, toelating wordt gevraagd voor hun kind(eren), geldt de toelatingsprocedure zoals hierna wordt beschreven.
4. In het gesprek tussen de toelatingscommissie en de ouders komen in elk geval aan de orde:
  - De leer van de Bijbel, incl. doop en verbond, kerkelijke achtergrond, kerkelijke betrokkenheid
  - De geestelijke nood bij het ontbreken van Bijbelgetrouw onderwijs
  - De visie op gezag, kind en opvoeding.
  - De grondslag van de school.
5. Wanneer een kind uit een gezin is toegelaten, wordt in principe ook een volgend kind uit datzelfde gezin tot een school van de GSGPO toegelaten.
6. Wanneer het CB op een verzoek tot toelating van een leerling negatief beslist, krijgen de ouders daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk bericht.

Het complete beleid en de procedure zijn verkrijgbaar bij de locatiedirecteur.

De kleuter naar school

Leerlingen die vier jaar worden en zijn aangemeld worden verwacht vanaf de schooldag volgend op hun verjaardag. De nieuwe leerling komt in de 1e groep, groep 1 en daar komen gedurende het schooljaar geregeld de nieuwe vierjarige kleuters bij. Direct al bij het begin van de kleuterperiode wordt aan de ouders aanvullende gegevens gevraagd over de voorschoolse periode van de kleuter.

Nieuwe leerlingen van andere scholen

De school ontvangt de gegevens van de andere school. Met behulp van de resultaten en toetsgegevens bewerkstelligen we een zo geleidelijk mogelijke overgang. De leerkrachten vragen begrip bij de andere leerlingen voor de gewenperiode die een nieuw kind nodig kan hebben. De kinderen kunnen vooraf een dag(deel) komen kennismaken.

1.3. De afdeling Leeuwarden

Het afdelingsbestuur (AB) vertegenwoordigt het bevoegd gezag op plaatselijk niveau. Samen met de directie onderhoudt het AB contact met de gemeente Leeuwarden. Het afdelingsbestuur stimuleert de betrokkenheid van ouders en leden bij het schoolgebeuren, is betrokken bij het wel en wee van het personeel, is vertegenwoordigd in sollicitatiecommissies en voert gesprekken namens het CB met ouders die toelating vragen voor hun kind(eren).

Voorzitter	Dhr. Remco van der Molen
Secretaris	Mw. Janine Kuiken
Penningmeester	Dhr. Bram Grit
	Mw. Maartje Rijpma
	Dhr. Arjan Banninga

1.4. De school

Johannes Bogerman School, voor gereformeerd basisonderwijs

Irenestraat 5
8931 DG Leeuwarden

Telefoon: 058 - 2884466

E-mail: dir.bogermanleeuwarden@gsgpo.nl

Bankrekening: ABN AMRO 57 84 66 732 tav VGPO Fryslân Johannes Bogerman.

Dit nummer is bedoeld voor schaatsen, schoolreisgeld en dergelijke.

Situering van de school

De school staat in de wijk Nijlân aan de Zuidkant van Leeuwarden. Het voedingsgebied van de school is groter dan de stad alleen. Leerlingen zijn ook afkomstig uit de omliggende dorpen zoals Tytsjerk, Lekkum, Jelsum, Wirdum en Goutum.

Schoolgrootte

De Johannes Bogerman School telde op 1 oktober 2010 145 leerlingen. Op 1 oktober verwachten we 147 leerlingen op school te hebben. De huidige formatie (het aantal leerkrachten dat aan school werkt) is daarop gebaseerd. De school telt acht leerjaren, verdeeld over 6 groepen. Er zijn combinaties 4/5a, 5b/6 en 7/8. De groepsgrootte is doorgaans rond 25 leerlingen met dit jaar een grote groep 7/8 van 32 leerlingen. We verwachten dat de school in de komende 6 jaren zal doorgroeien naar een aantal van 190 leerlingen.

1.5. Lijst gebruikte afkortingen

AB:	Afdelings Bestuur
BAO:	Basisonderwijs
CB:	Centraal Bestuur (of bevoegd gezag)
CD:	Centraal Directeur
CITO:	Centraal Instituut Toets Ontwikkeling
CLZ:	Centrum Leerlingen Zorg
BMR:	Bovenschoolse Medezeggenschapsraad
GSGPO	Gereformeerde scholengroep Primair Onderwijs
CVI:	Commissie van Indicatie
HAVO:	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
IB – er:	Interne Begeleider in het team (iemand uit het team)
ICT:	Informatie en Communicatie Technologie
IRT:	Interne Remedial Teaching
LD:	Locatie Directeur
LEJA	Lokale Educatieve en Jeugd Agenda (gemeente Leeuwarden)
LGF:	Leerling Gebonden Financiering
LVGS	Landelijk Verband van Gereformeerde Schoolverenigingen
LVS:	Leerling Volg Systeem
MR:	Medezeggenschapsraad
MRT:	Motorische Remedial Teaching
NSO	Naschoolse Opvang
PLOB:	Platform Lokaal Onderwijs Beleid
PCL:	Permanente Commissie Leerlingenzorg
REC:	Regionaal Expertise Centrum, kan zijn cluster 1, 2, 3.
RENN:	Regionaal Expertise Centrum Noord Nederland cluster 4
SBO:	Speciaal Basisonderwijs
SO:	Speciaal Onderwijs
TSO	Tussen Schoolse Opvang
VGPO Fryslân:	Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs in Friesland
VMBO:	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
WSNS:	Weer Samen Naar School
VWO:	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs

2. Identiteit

2.1. Visie Identiteit

Omdat we God erkennen als de Schepper van het leven, zien we elk kind als een uniek persoon met eigen gaven en talenten maar ook met eigen beperkingen. Elk kind hoort erbij en is een kind van het verbond met God. Hij heeft dat zelf in Zijn Woord beloofd. Dit is de basis van de identiteit van Gereformeerd Onderwijs. Dit betekent dat wij de liefde van God die Hij voor ons heeft, willen laten zien en aan de kinderen doorgeven. Het betekent kinderen opvoeden op weg naar zelfstandig functionerende volwassenen, die God naar zijn Woord willen dienen en hun eigen gaven helpen ontwikkelen en gebruiken tot eer van God en tot heil van de naaste. De school is daarbij een verlengstuk van thuis. God geeft aan ouders de taak om hun kinderen op te voeden en te (laten) onderwijzen, in het geloof in Hem. Dit hebben ouders bij de doop van hun kind beloofd. De school mag de ouders daarin ondersteunen.

Beleid overheid

Het beleid van de Nederlandse overheid is gericht op het terugdringen van de groei van het Speciaal Onderwijs. Dit beleid sluit aan bij internationale ontwikkelingen van de laatste 20 jaar. Wereldwijd is er een verdrag gesloten leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften deel te laten nemen aan het regulier onderwijs. Dit is gebaseerd op verklaringen door de Unesco/VN vastgelegd. De laatste decennia zijn diverse

maatregelen genomen in Nederland om reguliere scholen te stimuleren leerlingen minder snel door te verwijzen. In 1984 is het 'Weer Samen Naar School' beleid ingevoerd, in 2003 is de wet op de leerling gebonden financiering definitief geworden. Echter binnen Europa is het huidige verwijzingpercentage van Nederland, na Duitsland het hoogste. Vier procent van alle leerlingen stroomt door naar het Speciaal onderwijs. In 2012 wil de overheid de wet op de zgn. zorgplicht invoeren. Scholen dienen passend onderwijs te bieden aan elk kind en hebben de plicht voor elk kind dat door ouders aangemeld wordt, onderwijs te bieden dat bij hem of haar past. Kinderen mogen niet meer op lange wachtlijsten geplaatst worden, voordat zij passend onderwijs kunnen ontvangen. Dit kan inhouden dat elk kind, indien de ouders dat willen, onafhankelijk van de zwaarte van de beperkingen die het heeft op een reguliere school onderwijs mag volgen. Evengoed geldt dit voor kinderen met een hoge begaafdheid. Wanneer een school zelf niet de mogelijkheid heeft het kind het juiste onderwijsaanbod te geven, dient de school aan de ouders te adviseren bij het zoeken naar een andere school.

Praktijk

Binnen de dagelijkse praktijk is het gevolg van deze nieuwe maatregelen dat er een groeiend aantal als SO geïndiceerde zorgleerlingen merkbaar is binnen het regulier onderwijs. Het aantal leerlingen met een leerling gebonden financiering groeit in een snel tempo. Hierdoor krijgen leerkrachten meer ervaring met en worden zij steeds professioneler in het signaleren en begeleiden van kinderen die extra zorg nodig hebben. Echter, door een groeiend aantal leerlingen dat voorheen in een eerder stadium doorverwezen werd naar het Speciaal Onderwijs en die nu met extra middelen binnen het regulier basisonderwijs worden aangemeld, doet dit meer en meer een beroep op leerkrachten, interne begeleiders en directies. Het wordt noodzakelijk nieuwe vormen van organisatie van lessen, van groepen en van de school als geheel te onderzoeken en uit te proberen om onderwijs aan alle leerlingen hanteerbaar te maken. Het blijft noodzakelijk regelmatig het overheidsbeleid te vergelijken met de visie van de school en te bezien in hoeverre deze met elkaar overeenstemmen.

Passend onderwijs

Vele Europese en niet Europese landen kennen in het geheel geen Speciaal Onderwijs. Alle leerlingen gaan naar dezelfde school of ze hoogbegaafd zijn of lichamelijke of verstandelijke beperkingen kennen. Hieruit blijkt dat het mogelijk is onderwijs te realiseren voor alle leerlingen.

Inclusief denken berust op beeldvorming. Alle dingen, mens, dier en ding hebben verschillende verschijningsvormen. Wanneer het denken beperkt wordt tot één verschijningsvorm, kan de voorstelling van zaken weinig realistisch meer zijn. Wat is bv. het beeld van de mens? De mens in de loop van zijn leven kan zowel een kind, een volwassene als een oudere zijn. Wanneer wijsheid centraal staat in het denken, krijgt de oudere het accent; gaat het om oorspronkelijkheid en leervermogen in de beeldvorming dan staat het kind centraal.

Zo is het met het denken over kinderen met extra zorgbehoefte. Een handicap kan zoveel accent krijgen in het denken over het kind, dat het kind in zijn totaal niet meer gezien wordt. De label die het kind meekrijgt door de volwassene, wordt bepalend in het denken over het kind. Wanneer binnen het onderwijs deze manier van denken over kinderen gemeenschappelijk is, wordt dit een groepsnorm en deze groepsnorm bepaalt weer wat normaal is. Maar in hoeverre is 'afwijkend', afwijkend? Wanneer andere gedragingen als meer negatief betiteld worden, bestaat het risico dat die gedragingen als afwijkend betiteld worden. Het doel van onderwijs aan alle leerlingen is het vechten tegen wensen van buitensluiting: een groep waarbij iedereen meedoet. Het labelen wordt tegengegaan. Iedereen is uniek en hoort er gewoon bij. Het is een leerling zien met mogelijkheden in plaats van met moeilijkheden.

Dit is het accepteren van en het leren omgaan met verschillen en diversiteit.

Passend onderwijs past bij de gereformeerde identiteit van de school. Het biedt ouders de mogelijkheid aan hun doopbelofte tegemoet te komen.

Grenzen

Werkelijke volledige inclusie zou inhouden dat alle kinderen binnen de reguliere setting van de groep onderwijs kunnen volgen. Er bestaat dan ook geen mogelijkheid meer een kind door te verwijzen naar het Speciaal Onderwijs.

Voorzichtigheid is daarbij geboden. Volledige inclusie kan teveel benaderd worden vanuit idealisme en te weinig gerelateerd zijn aan de praktijk en aan het Nederlandse

onderwijssysteem.

Vanuit de praktijk van onze school kan gesproken worden dat er een groei is naar 'voorzichtig' inclusief onderwijs. Gezocht moet worden naar nieuwe didactische werkvormen, andere organisatievormen, het inzetten van financiële middelen, en personele bezetting om een doorgaande groei te kunnen blijven realiseren. Hierbij wordt rekening gehouden met de grenzen die ervaren worden door betrokkenen. Ons uitgangspunt is altijd: regulier onderwijs waar het kan, speciaal onderwijs waar dat voor de leerlingen beter is.

2.2. Missie

Onze missie:

Kinderen opvoeden op weg naar zelfstandig functionerende volwassenen, die God naar zijn Woord willen dienen en hun eigen gaven ontwikkelen en gebruiken tot eer van God en tot heil van de naaste.

2.3. Pedagogisch klimaat

De Gereformeerde identiteit wordt zichtbaar in mensen en omgeving. De liefde van God is duidelijk merkbaar in de omgang met elkaar, met ouders en met kinderen. Geloof, hoop en liefde wordt elke dag vertaald in realiteit. Dit betekent dat mensen werken in vertrouwen op God en met vertrouwen naar elkaar. In een open communicatie wordt samengewerkt, naastenliefde getoond en wil men dienstbaar aan elkaar zijn.

Veiligheid, geborgenheid en waardering zijn gewaarborgd voor zowel kinderen als leerkrachten. Kinderen mogen zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn en leren ook anderen te respecteren.

We vertrouwen elkaar

We helpen elkaar

Aan het begin van de week vindt er een gezamenlijke opening plaats met Bijbellezing en gebed door het team.

Leerkrachten worden gestimuleerd hun eigen gaven en kwaliteiten in te zetten. Een goede betrokkenheid van het team met de ouders is hierbij onmisbaar en zal de samenwerking positief beïnvloeden.

Voor kwalitatief onderwijs is een prettige sfeer in de school een eerste voorwaarde.

Leerkrachten zijn open naar elkaar toe over hun eigen manier van werken in de groep, over gedrag van leerlingen. Er is een open oor voor knelpunten van de individuele leerkracht.

Minstens drie keer per dag komt het op die dag aanwezige team bij elkaar in de lerarenkamer voor een pauze. Er heerst een open, positieve sfeer, een klimaat waarbij kinderen zich veilig en geaccepteerd voelen. Kinderen zijn open in hun contacten naar elkaar en de leerkrachten. Zij zijn over het algemeen vrolijk en stralen uit dat ze met plezier naar school gaan.

Op school geldt als regel dat juist het pedagogisch klimaat van zeer groot belang is voor het welbevinden en het ontwikkelingsleerproces van het kind.

3. Passend onderwijs in de praktijk

3.1. Schoolorganisatie

Beleid

Uit bovenstaande visie volgt een onderwijskundig beleid dat zoveel mogelijk tegemoet komt aan de onderwijs- en zorg behoeften van alle leerlingen m.b.t. zowel de organisatie als de werkvormen van de verschillende leergebieden.

Ouders als partner

Een goede samenwerking met thuis en een goed contact met ouders is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling van het kind. Het is noodzakelijk dat ouders op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kinderen en kunnen meedenken. Daarvoor worden ouders regelmatig in de school uitgenodigd voor gesprekken, het bijwonen van lessen, het bezoeken van een ouderavond en het helpen bij het leerproces. Het daadwerkelijk ondersteunen van diverse activiteiten binnen de school door de ouders komt het werken in de school ten goede. Deze zichtbare betrokkenheid is onmisbaar en zal de samenwerking tussen ouders en het team, elk in hun eigen verantwoordelijkheid, positief beïnvloeden.

Organisatie

Elke dag wordt begonnen en afgesloten met zang en gebed. Daarnaast worden dagelijks verhalen uit de Bijbel verteld en in de bovenbouw worden ook lessen voor kerkgeschiedenis gegeven. Er worden jaarlijks grotere projecten georganiseerd die aansluiten bij kerkdiensten. Per jaar wordt aan thema's gewerkt die aansluiten bij de zendingsactiviteiten en/of goede doelen.

Voor de cognitieve vakken wordt uitgegaan van basisgroepen en niveaugroepen. De basisgroepen zijn heterogeen en de niveaugroepen zijn homogeen van aard. Bij niveau groepen worden groepsgrenzen en leeftijdsgrenzen doorbroken. Dit geldt voor de groepen 3 tot 8 voor de lessen rekenen, lezen, taal en spellen. Om dit te kunnen realiseren wordt er voor een zelfde dagindeling gekozen door de hele school. Reken, lees en taallessen worden op dezelfde momenten gegeven. Zaakvakken en creatieve vakken worden vooral 's middags gegeven.

Werkvormen

• Methodes

De werkvormen die op school gehanteerd worden, zijn vooral voor de cognitieve leergebieden gebaseerd op de methodes. Hierbij wordt preventieve en verlengde instructie toegepast en wordt gebruik gemaakt van instructietafels.

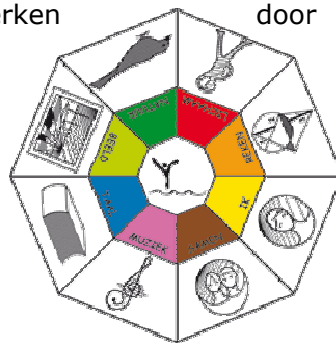
• Zelfstandig werken

Instructie momenten worden afgewisseld met zelfstandig werken.

Voor de ontwikkeling van het zelfstandig werken wordt in de groepen 1 – 2 gebruik gemaakt van het planbord. In de groepen 3 – 8 wordt het zelfstandig werken geleidelijk aan ingevoerd m.b.v. dag en weektaken. Het zelfstandig werken door kinderen staat in toenemende mate centraal.

• Meervoudige Intelligentie (MI)

Leren door middel van gebruik te maken van de theorie rond meervoudige intelligentie is ingevoerd m.b.t. wereldoriëntatie voor de onderbouw en de zaakvakken voor de bovenbouw in de vorm van projecten. Dit blijft in ontwikkeling en zal in de komende jaren verder zijn beslag krijgen.

• Coöperatief leren

Leerlingen worden gestimuleerd van elkaar te leren door de instelling van buddy's en tutor leerlingen.

We leren de kinderen een actieve leerhouding, waarbij taakgericht gedrag, motivatie en verantwoordelijkheid voor eigen werk en dat van andere kinderen belangrijk is. Dit komt bijv. tot uiting in het presenteren van eigen werk tijdens een project van MI. Daarnaast leren we de kinderen ook samenwerken om van elkaar te leren, elkaar aan te vullen en elkaar te waarderen. Coöperatief leren als didactisch middel binnen de lessen zal nog verder worden ontwikkeld.

• ICT

Binnen de lessen wordt volop gebruik gemaakt van computerprogramma's passend bij de lessen. De school beschikt over een modern terminalnetwerk. Internet en e-mail worden veelvuldig gebruikt. Kinderen leren de computer gebruiken als informatie- en communicatiemiddel. Samen met andere scholen van de GSGPO gebruiken wij een nieuw programma in alle groepen voor alle kinderen. Het Reken- en Taalonderwijs wordt hiermee op de PC verder geïntegreerd binnen het onderwijs. Ook op ICT gebied hebben we een beleidsplan opgesteld. In dat plan zijn de doelen beschreven die we willen halen. Bijvoorbeeld: kinderen zijn aan het eind van de kleuterperiode muisvaardig.

3.2. Inhoud van de leerstofonderdelen

Bijbelonderwijs

Elke morgen wordt begonnen met gebed, waarin onder meer de hulp van onze hemelse Vader wordt gevraagd. Daarna volgt de Bijbelles, waarin de Bijbelse geschiedenissen uit het Oude en Nieuwe Testament worden verteld. Het vertrouwen van mensen op God en het geloof in de enige Redder Jezus Christus willen wij daarbij overdragen. Zijn lijden, sterven en opstanding is de centrale boodschap van het Evangelie van verlossing en dankbaarheid.

Wij willen de kinderen laten zien, wat het betekent om in het Verbond te mogen leven. Wij proberen als leerkrachten zelf zo te leven dat de kinderen aan ons zien dat wij blij zijn dat God onze Vader is en dat Jezus Christus onze Heer is. De normen en waarden worden vanuit de Bijbel overgebracht. Dit kan ook tot uiting komen bij het bespreken van voorvallen of bij het oplossen van conflicten. Vanaf groep 4 wordt gewerkt met de methode Levend Water, bestaande uit een boek en werkschrift.

Weekpsalm

Er wordt één lijst voor de hele school gebruikt. Met de predikanten van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt is de afspraak gemaakt dat zij de psalm één keer per zondag, voorafgaand aan de datum van overhoring op school, in de eredienst laten zingen. In deze gids is de psalmlijst van dit jaar te vinden in de bijlage. De nieuwe gezangen uit het Liedboek en het Gereformeerd Kerkboek worden wel gezongen op school maar niet opgegeven om uit het hoofd te leren, evenmin als de liederen uit de E&R- en Opwekkingbundels.

Activiteiten in groep 1 en 2

De kleutergroepen staan elke dag in het teken van taalactiviteiten, zoals spreken met en luisteren naar elkaar in de kring, het verwoorden van diverse ervaringen, het benoemen van allerlei zaken waar het jonge kind mee geconfronteerd wordt en wat zich in zijn/haar belevingswereld afspeelt. Het is heel belangrijk dat de taalontwikkeling zo goed mogelijk gestimuleerd wordt. Het denken gaat namelijk ook in taal. De uitbreiding van de woordenschat en het kunnen gebruiken van taal stimuleert het denken en het kunnen leren. Ook wordt door het werken met materiaal de ontwikkeling van de jonge kinderen gestimuleerd. Jonge kinderen leren al doende, tijdens hun spel. De kinderen maken kennis met letters en cijfers, bijv. in de schrijfhoek.

Verder is er aandacht voor de ontwikkeling van de motoriek. Dit wordt gestimuleerd door allerlei bewegingsactiviteiten o.a. in het speellokaal. Daarnaast wordt de ontwikkeling van de kinderen ook gestimuleerd door allerlei expressieactiviteiten, zoals tekenen, verven, boetsen, knippen en plakken. Er wordt steeds gewerkt rond een bepaald thema, waarbij alle zintuigen zoveel mogelijk worden ingeschakeld. Bij dit alles wordt de uitdagende methode Schatkist gebruikt in combinatie met Meervoudige Intelligentie.

Activiteiten zijn o.a.:

- o taalactiviteiten
- o werken met ontwikkelingsmateriaal
- o bewegingsactiviteiten
- o expressieactiviteiten
- o spelactiviteiten
- o kringgesprekken

Nederlandse taal

In de onderbouw (groep 1-2) maken de kinderen kennis met letters en cijfers. In groep 3 wordt gestructureerd gestart met lezen en schrijven. De methode die wij hiervoor gebruiken is Veilig leren lezen. Wanneer een leerling tijdens het eerste deel van de cursus in groep 3 onvoldoende resultaat behaalt, is er de mogelijkheid van een hernieuwde start tijdens het tweede deel van dat cursusjaar. Elke maand wordt er in dit en de volgende leerjaren de ontwikkeling in het leerproces van de leerling geëvalueerd. Bij uitval worden maatregelen getroffen. Dit geldt tevens voor de overige onderwijsleergebieden. Vanaf groep 4 gebruiken we de methode Taal actief. Voor Spelling werken wij met de spelling lijn van deze methode. Daarnaast wordt veelvuldig de computer ingezet bij het oefenen van de woorden.

Technisch lezen

Het leesonderwijs vanaf groep 3 vindt groepsdoorbrekend niveaugebonden plaats. Door middel van toetsen wordt het niveau van het kind bepaald. Vervolgens worden de kinderen ingedeeld in groepjes. Deze groepjes krijgen vier keer per week een half uur instructie volgens de Ralfi-methode. De kinderen die het hoogste niveau gehaald hebben lezen dan zelfstandig in één groep, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan leesmotivatie. Dit gebeurt bijvoorbeeld door presentaties.

Begrijpend en studerend lezen

Er wordt vanaf groep 4 structureel gewerkt aan dit onderwerp. Het is heel belangrijk dat kinderen informatie in zich op kunnen nemen door te lezen. Wij leven in het tijdperk van de informatietechnologie. Door het gebruik van de computer, e-mail en internet kan veel informatie zomaar beschikbaar komen. Dat is de toekomst van onze kinderen. Het beheersen van het begrijpend lezen is hiervoor belangrijk. Hierbij komen bepaalde leesstrategieën (manieren om de inhoud beter te begrijpen) systematisch aan de orde. We gebruiken de methode "Overall tekst" en de computer en de informatieboekjes worden hierbij ook ingezet.

Schrijven

De kinderen leren op school methodisch schrijven. Ze krijgen van school een potlood, een vulpen, gum en kleurpotloden. Een balpen vergt teveel druk en spanning van de schrijfhand, waardoor een goede lijnvoering bemoeilijkt wordt. Vandaar dat wij op school als de leerlingen er aan toe zijn, met vulpennen laten schrijven. Dat kan helpen een goed handschrift te ontwikkelen.

Engelse taal

In groep 7 en 8 krijgen de kinderen ook les in de Engelse taal. Deze taal is immers de wereldtaal en daarmee zullen ze later nog veel in aanraking komen. Gebleken is dat

kinderen op de leeftijd van 11 à 12 jaar heel gevoelig zijn voor het aanleren van een vreemde taal. De lessen zijn erop gericht de leerlingen enige communicatieve vaardigheden aan te leren.

Rekenen en wiskunde

Door middel van een realistische werkwijze maken we de leerling vertrouwd met getallen en bewerkingen gedurende acht schooljaren. Dit betekent dat kinderen leren om oplossingen te bedenken voor praktische rekenproblemen uit het dagelijkse leven. Actief denken van de leerlingen is hierbij een kerngegeven. Wanneer leerlingen een tragere ontwikkelingslijn hebben, wordt daarop dagelijks

ingespeeld. We werken hierbij in niveaugroepen die groepsoverschrijdend zijn, om ieder kind op zijn/haar eigen niveau te laten werken. Als kinderen er aan toe zijn en kunnen voldoen aan de gestelde criteria, beginnen ze halverwege groep 2 al met het reken en - wiskunde onderwijs.

3.3. Sociaal-emotionele vorming

Er wordt door alle leerkrachten regelmatig tijd besteed aan methodisch onderwijs voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

Voor de kleutergroepen wordt de methode 'Schatkist' gebruikt, waarin tussendoelen en ontwikkelingslijnen voor de sociaal emotionele ontwikkeling zijn vastgelegd. Deze tussendoelen worden tijdens projecten en thema's die de kinderen gedurende het hele jaar worden aangeboden, gerealiseerd.

Elke leerkracht van groep 3 tot groep 8 heeft een half uur tot drie kwartier per week of per veertien dagen Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding (GVO) op zijn of haar lesrooster staan. De methode "Beter omgaan met jezelf en de ander" wordt integraal gebruikt. Door middel van rollenspellen, groepsgesprekken en kringgesprekken komen allerlei onderwerpen aan de orde variërend van "Veiligheid" tot "Zorg voor jezelf en de ander".

De "Kids tegen geweld" kalender, die werd uitgegeven en aan alle scholen in Nederland verspreid, wordt incidenteel gebruikt. Hierin worden handreikingen, materialen en websites aangeboden hoe pest gedrag kan voorkomen worden of veranderd. Bij elke maand wordt als handreiking voor de docent aangegeven dat hij of zij het gevoel van het kind dat pest, het gepeste kind en de meeloper moet erkennen en benoemen. Ook worden er tips gegeven voor het zoeken naar gedragsalternatieven. Zie ook Hoofdstuk 7.

Voordat de pauzes beginnen wordt aandacht gegeven aan kinderen die vaak alleen staan buiten. Er wordt met hen overlegd wat ze zullen gaan spelen en met wie.

Na de pauzes wordt vooral in de bovenbouw zeer regelmatig, bijna elke dag, tijd besteed aan gesprekken tussen de leerkrachten en leerlingen. Deze gesprekken ontstaan naar aanleiding van gebeurtenissen op het plein. Kinderen komen met verhalen over conflicten naar binnen. Omdat het kind nog helemaal bezig kan zijn met de gebeurtenissen die tijdens het buitenspel plaatsvonden en daardoor niet de concentratie op kan brengen om te leren, kiezen de leerkrachten er voor om eerst rustig met de groep of met alleen de betrokkenen daarover te spreken. Zoveel mogelijk wordt gezocht naar oplossingen die de kinderen zelf inbrengen.

In alle groepen wordt gestreefd naar een positieve leer- en werkomgeving. Deze regels worden zoveel mogelijk met elkaar overlegd en op elkaar afgestemd. Een consequente benadering van kinderen is een vereiste. Het welbevinden van het kind staat centraal. Er wordt veel aandacht besteed aan het leren oplossen van conflictsituaties. Wat ook belangrijk is, dat we de leerlingen helpen conflicten waar mogelijk te voorkomen.

Een aantal regels in korte rijmpjes:

- Zeg ik stop, dan houd je op. Ga je door dan zeg ik het hoor.
- Samen spelen dat is fijn. En iedereen mag er bij zijn (niemand buitensluiten)
- Uitslachten? Dat doen wij niet bij elkaar. Ook al vinden wij iets raar (niet pesten)
- Ho, ho! Wij vertellen geen lelijke dingen over elkaar. Dat vinden wij heel raar.(niet roddelen)
- Schoppen en slaan en schelden doen pijn. Dat vinden wij dus ook niet fijn (niet pesten)
- Spullen van andere kinderen laten wij heel. Ik doe voorzichtig als ik er mee speel (omgaan met andermans spullen)
- Wij maken geen ruzie met elkaar. Dacht je van wel? Bekijk het maar! (omgaan met conflicten)
- Als wij ruzie hebben, maken wij het direct weer goed. Het is beter dat iedereen dat doet (omgaan met conflicten)
- Wij vechten ook niet met elkaar. Want als je dat doet ben je raar (niet pesten)
- Als iemand plaagt en ik ben er verdrietig van, zeg ik het tegen meester of juf. Die helpen mij dan (niet pesten).

Protocol ter voorkoming van pestgedrag

In het kader van sociale veiligheid hanteren we op school een protocol ter voorkoming van pestgedrag. De basishouding waar we dagelijks aan werken is het besef dat iedereen kostbaar is voor God. Elk kind is een parel in Gods hand. Elke leerkracht en medewerker werkt dagelijks met de hem/haar toevertrouwde kinderen aan een houding zoals hieronder beschreven. Pesten en het voorkomen en oplossen ervan is altijd een zaak die bekend moet zijn bij de schoolleiding en de ouders.

Een volledig uitgewerkte versie van het pestprotocol kunt u op school aanvragen.

Als vervolg op het voorgaande, wordt deze houding wordt van leerkrachten, assistenten en kinderen verwacht:

- Iedereen mag er zijn, ik ook, maar ik ben niet belangrijker dan anderen.
- Ik weet wat het verschil is tussen plagen (samen plezier hebben) en pesten (bijv. uitslachten).
- Hoe iemand er uitziet, de kleding of afwijkend gedrag maakt iemand niet meer of minder waard.
- Anderen spreek ik aan bij hun echte naam (geen bijnaam)
- Ik spreek positief over anderen, aan roddelen doe ik niet mee.
- Ik ga zorgvuldig om met de spullen van school en van medeleerlingen.
- Ik ben belangrijk voor de groep en zal meewerken aan een fijne groepssfeer.
- Ik wil anderen, zeker van mijn eigen groep, mee laten spelen.
- Ik vind dat iedereen er mag zijn, ongeacht uiterlijk of kleding enz.
- Ruzies kunnen voorkomen, maar ik zal altijd meewerken om een ruzie uit te praten of op te lossen.
- Als ik iemand gekwetst heb, wil ik daarvoor mijn verontschuldiging aanbieden.
- Als uitpraten niet lukt, wordt de hulp in geroepen van de meester of juf.
- Als ik gepest wordt of ik zie dat iemand anders gepest wordt, zal ik dat melden aan de meester of juf. Dit is niet klikken!

Deze houding kan heel goed met (oudere) kinderen worden besproken. In bepaalde gevallen kan de leerkracht hier met de groep afspraken over maken door het pestprotocol door de kinderen te laten ondertekenen. Doel is bewustwording van eigen gedrag en elkaar er op kunnen en mogen aanspreken.

En zoomen we nog nader in, dan komen we bij deze houding en dit gedrag van de leerkracht:

- De leerkracht neemt de klacht van kinderen over pesten altijd serieus.
- De leerkracht observeert de gemelde situatie.
- De leerkracht vraagt hulp en advies bij collega's om eveneens te observeren (collegiale consultatie).
- De leerkracht draagt er zorg voor dat door zijn acties het gepeste kind niet de dupe van de groep wordt.
- De leerkracht neemt contact op met de ouders van het gepeste kind of van de pester afhankelijk van de inschatting van de situatie.
- De leerkracht meldt dit altijd bij de directie.
- Komen ouders en leerkracht niet tot heldere afspraken ter verbetering dan wordt ook de directie hierbij ingeschakeld.
- Samen wordt nu een plan opgesteld om de situatie te verbeteren. Dit plan gaat altijd in overleg met de betrokken ouders. Het kan ook een groepsplan betreffen.
- Afhankelijk van ernst, ervarbaarheid, omvang, frequentie wordt bekeken of er externe deskundigheid moet worden ingeschakeld.
- Afhankelijk van ernst, ervarbaarheid, omvang, frequentie wordt bekeken of er melding bij externe instanties gedaan moet worden.

Tips voor ouders

- Ga na wat uw kind op de computer doet, bijv. MSN en wat het daar leest of schrijft.
- Maak duidelijk onderscheid tussen plagen en pesten.
- Vraag aan uw kind concrete voorbeelden van mogelijke pesterijen.
- Vraag aan uw kind wie er pest en wanneer dat gebeurt.
- Vraag ook aan uw kind welke kinderen niet pesten.
- Vraag aan uw kind wat gedaan is om het probleem aan te pakken.
- Geef alleen tips aan uw kind die voor hem/haar uitvoerbaar zijn.
- Maak geen opmerkingen als: "als ze dat bij mij deden, dan zou ik ....", want dit zijn opmerkingen die een kind kan ervaren als teleurstelling in hem of haar.
- Vraag uw kind ook wat goed gaat op school.
- Denk niet te gauw dat uw kind alleen maar slachtoffer is, maar houd er ook rekening mee dat uw kind ook dader kan zijn.
- Laat uw kind een dagboek of logboek bijhouden van positieve en negatieve ervaringen.
- Probeer op basis van vertrouwen in de leerkracht afspraken met hem/haar te maken. Te gauw kan een leerkracht het gevoel hebben dat u hem/haar ervaart als iemand die er ook niets aan kan of wil doen.
- Zoek op internet naar informatie van Posicom (www.posicom.nl).

3.4. Vier Keer Wijzer (Meervoudige intelligentie)

Bij Meervoudige Intelligentie (MI), de officiële aanduiding is 4 X Wijzer, wordt uitgegaan van de sterke punten van een kind. Een kind (en een volwassene ook) leert op 8 verschillende manieren, maar de ene manier zal voor de een makkelijker zijn dan de andere. Bij MI worden deze verschillende manieren van leren intelligenties genoemd. Deze intelligenties worden gezien als mogelijkheden om de leerstof op diverse wijzen aan te bieden in het onderwijs. Op deze manier wordt rekening gehouden met de verschillende mogelijkheden en interesses van kinderen in de groep. Op school werken wij in de onderbouw met MI projecten die aansluiten bij het thematisch werken binnen de groepen. In de bovenbouw worden de MI projecten gebruikt bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur.

De 8 verschillende intelligenties die genoemd worden zijn:

1. Verbaal-linguïstisch

Kind denkt in woorden, formuleert gemakkelijk, kan gemakkelijk ideeën onder woorden brengen, leest snel en met inzicht, kan goed argumenteren.

2. Logisch-mathematisch

Het kind ordent graag informatie, speelt graag met cijfers, overweegt bij het oplossen van problemen, redeneert logisch, denkt kritisch.

3. Visueel-ruimtelijk

Het kind neemt de werkelijkheid waar via ruimte en kleuren, heeft gevoel voor kleurnuances, tekent vaak figuurtjes of maakt krabbels, experimenteert met schetsen of ontwerpen, kan zich snel oriënteren in gebouwen en wijken.

4. Muzikaal-ritmisch

Kind pikt snel melodietjes op, speelt graag een muziekinstrument, werkt met ezelsbruggetjes en rijmpjes om iets te onthouden, heeft een sterk gevoel voor ritme, stijl in stemgebruik, vertelt boeiend.

5. Lichamelijk-kinesthetisch

Het kind reageert meestal met trefzekere bewegingen, heeft sterk gevoel voor gebruik eigen lichaam, kent fijne motoriek, sleutelt of knutselt graag, leert gemakkelijk iets door te doen of te spelen.

6. Naturalistisch

Het kind is gefascineerd door alles wat groeit en bloeit, herkent snel kenmerken van plant en dier, observeert en verklaart graag veranderingen in de natuur, leert gemakkelijk door waarnemingen buiten, kan goed verzamelen en ordenen, gaat graag met dieren om.

7. Interpersoonlijk

Dit kind houdt van contact met anderen, werkt graag samen, voelt scherp aan wat anderen bezig houdt, voelt zich prettig in groepen, houdt van gezelligheid en feestjes, is graag bereid anderen te helpen.

8. Intrapersoonlijk

Het kind stelt zich graag op de achtergrond op, leeft in een eigen wereld, houdt van dagdromen, kent eigen sterke en zwakke kanten goed, neemt scherp waar wat er gebeurt, schrijft een dagboek, heeft gevoel voor reflectie, poëzie.

3.5. Andere vakken

Oriëntatie op mens en wereld

Kennisgebieden nemen een belangrijke plaats in binnen het onderwijs. Naast het verwerven van kennis en inzicht is persoonlijke vorming van groot belang. In de onderbouw worden deze lessen gegeven in de vorm van wereldoriëntatie. Vanaf groep 5 worden de leerstofgebieden onderverdeeld in geschiedenis, aardrijkskunde en natuuronderwijs. Steeds meer zullen de wereldoriëntatie vakken worden aangeboden door middel van Meervoudige Intelligentie projecten.

Bewegingsonderwijs

Hierbij gaat het om het bevorderen van een veelzijdige motorische vaardigheid en het hebben en behouden van het plezier in bewegen. De basisschoolperiode is een 'gouden leerperiode' in het leren van motorische vaardigheden. Ons bewegingsonderwijs is meer dan alleen maar gymnastiek. Er is ook aandacht voor veel sociale aspecten zoals: helpen en geholpen worden, sportief zijn, tegen je verlies kunnen, kunnen samen werken binnen een groep, kunnen leiden en volgen en rekening kunnen houden met elkaar.

Kunstzinnige oriëntatie

De creatieve kant van de kinderen stimuleren wij door ze met zoveel mogelijk materialen en technieken in aanraking te laten komen. Via gerichte of meer vrije opdrachten maken de kinderen ruimtelijke werkstukken of werkstukken in het platte vlak.

Expressieactiviteiten worden ook gerealiseerd bij bevordering van het taalgebruik, muzikale vorming en spel en beweging.

Ontwikkeling van emotionaliteit, waarneming, motoriek, ruimtelijke oriëntatie, fantasie en esthetische beleving vormen kernbegrippen. Er wordt gewerkt aan een combinatie met de projecten voor M.I.

Verkeersonderwijs

Vanaf groep 1 krijgen de kinderen verkeersonderwijs. In groep 8 doen de kinderen het verkeersexamen.

Huiswerk

In principe krijgen de kinderen geen huiswerk mee naar huis. Het leren van de psalm of het lied van de week, kan wel thuis geoefend worden en de te leren psalmen en liederen worden wel overhoord.

3.6. Zorgstructuur

Binnen ons samenwerkingsverband van scholen hanteren we drie vormen van zorg: Basiszorg – Breedtezorg– Speciale Zorg. Hieronder wordt beschreven wat de positie van ouders is bij alle drie vormen.

3.6.1. Basiszorg

Spontane signalering.

De groepsleerkracht signaleert problemen van een kind spontaan, d.w.z. zonder dat er een toetsing aan vooraf gegaan is. Dit gebeurt door observatie van het gedrag van het kind, door het corrigeren van gemaakt werk van de leerling, of doordat ouders aangeven aan de leerkracht dat hun kind problemen heeft. Hierna volgt afstemming van het onderwijs op het kind om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van het kind.

Signalering d.m.v. toetsen

Alle kinderen worden in januari en juni getoetst voor de leergebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, en rekenen. Hiervoor worden vnl. CITO toetsen gebruikt. Voor alle kinderen van de school wordt voor de sociaal emotionele ontwikkeling een overzichtskaart ingevuld die betrekking heeft op het gedrag. De kinderen die extra zorg krijgen, worden vier keer per jaar getoetst.

Ouders hebben recht op inzage van het hele dossier van hun kind.

Leerlingenbespreking

Alle zorgleerlingen worden doorgesproken op de leerlingenbesprekingen. Na bespreking hiervan volgt een besluit. Dat kan van allerlei aard zijn:

- Extra onderzoek of observatie
- Pre-teaching en of herhaling van de leerstof
- Het opstellen van een handelingsplan voor hulp binnen de groep.
- Het opstellen van een handelingsplan waarbij het kind meer individuele hulp buiten de groep krijgt, of begeleiding binnen een klein zorggroepje.
- Het opstellen van een handelingsplan voor versnelling
- Doublure van een groep of vervroegd naar een volgende groep.
- Het inschakelen van externe hulp, zoals: logopedie, ambulante begeleiding, het aanvragen van tussenzorg, het aanvragen van een indicatie voor een cluster in de vorm van een rugzakje, of speciale zorg (d.w.z. doorverwijzing naar het Speciaal Onderwijs).

Zodra een kind aangemeld wordt op een leerlingenbespreking, bij de eerste signalering, worden ouders daarvan binnen een week door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld. De besluiten die genomen zijn en de plannen die we willen nemen m.b.t. tot het kind worden aan de ouders voorgelegd met het verzoek om instemming/toestemming.

Planmatig werken

- Handelingsplannen.

Na de leerlingenbespreking volgt de fase van het begeleiden van het kind aan de hand van een gestructureerd plan. Ook voor de sociaal emotionele ontwikkeling kan een plan opgesteld worden. Dit wordt met de ouders doorgesproken. In het plan worden concrete, meetbare doelstellingen verwoord die haalbaar zijn voor het kind en die het binnen een periode van twee maanden zou moeten kunnen bereiken en die dan getoetst kunnen worden. Na een periode van gericht werken volgens het handelingsplan gedurende de twee maanden, volgt weer een toetsmoment met de evaluatie van de doelen. Bespreking daarvan vindt weer plaats op een leerlingenbespreking. Blijkt dat een kind de doelen gehaald heeft, dan kan het weer met de reguliere lesstof verder werken of wordt besloten dat er geen begeleiding meer noodzakelijk is voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

Als de doelstellingen niet worden gehaald, volgt een nieuw handelingsplan, waarbij bekeken wordt of het kind meer individuele begeleiding buiten de groep nodig heeft of externe hulp moet worden ingeschakeld. Wanneer de achterstand meer dan een jaar bedraagt, krijgt het kind een individuele leerlijn. Dat kan zijn: een andere methode, een keuze uit verschillende methodes of dezelfde methode maar van een ander leerjaar. Er wordt hierbij zoveel mogelijk gezocht naar wat de onderwijsbehoeften zijn van het kind. Hierbij staat het welbevinden van het kind centraal.

Als de bespreking van de leerling leidt tot het opstellen en uitvoeren van een handelingsplan, is overleg met ouders wettelijk verplicht. Als bij het opstellen en uitvoeren van een handelingsplan externe deskundigen worden ingeschakeld voor het afnemen van onderzoek of observaties, is instemming of toestemming van de ouders vereist.

- **Ralfi lezen**

Voor kinderen die uitval vertonen op technisch lezen wordt groepsmatig begeleiding ingezet in de vorm van het zgn. 'Ralfi lezen'. Dit is specifieke leestraining aan de hand van leesbladen, ter verhoging van het leesplezier.

- **Taal/spelling niveaugroepen**

Kinderen die op hetzelfde niveau werken met spelling en taal, worden gegroepeerd in kleine zorggroepen.

- **Reken niveaugroepen**

De kinderen kunnen de leerstof van rekenen per zes maanden doorlopen. Na een toetsronde en leerlingenbespreking wordt beoordeeld of een kind verder kan gaan met de leerstof van het volgend half jaar. Wanneer het noodzakelijk blijkt, kan een kind de leerstof een half jaar overdoen of versneld een half jaar doorwerken.

Speciale ondersteuning door het SWV, het Centrum voor Leerlingenzorg.

Binnen het Centrum voor Leerlingenzorg werken de 39 scholen van het Samenwerkingsverband Zorgfederatie Noord met elkaar samen. Er is een team van 11 medewerkers. Dat zijn orthopedagogen, een psycholoog, ambulante begeleiders, een psychologisch assistent, een secretaresse en een coördinator. Dit team helpt de scholen bij veel hulpvragen en bij verwijzing. Het centrum is op 1 januari 2009 van start gegaan. Op de website www.zorgfederatienoord.nl staat de nodige informatie. Het centrum is gehuisvest aan de Koperstraat 4 te Groningen met het postadres: CLZ, Postbus 70018, 9704 AA Groningen. Telefonisch is het CLZ bereikbaar onder 050-5752858. De IB-er van de school en de orthopedagoog of psycholoog is de eerste contactpersoon naar het centrum. Ook de AB vanuit het SBO val onder dit Centrum.

3.6.2. Breedtezorg

AB ondersteuning

Vanuit het Speciaal Basis Onderwijs van het samenwerkingsverband kan Ambulante Begeleiding aangevraagd worden. Dit wordt gerealiseerd na instemming en toestemming van de ouders. Een AB-er is doorgaans leerkracht geweest in het Speciaal Basis Onderwijs. Hij of zij komt een paar keer per jaar op school en geeft praktische adviezen aan de groepsleerkracht. Dit kan betrekking hebben op de omgang van de groepsleerkracht met het kind, de aanpak van de leerstof, de organisatie van de lessen binnen de groep.

Nader onderzoek

Ondanks geboden hulp aan het kind kan er nog te weinig vooruitgang blijken te zijn. De gegeven hulp is planmatig opgezet, het kind is regelmatig getoetst, de doelstellingen zijn steeds geëvalueerd, maar het leerproces blijft stagneren. De school kan tot de conclusie komen dat het kind professioneel onderzocht dient te worden. In dat geval kan de school

een beroep op voorzieningen in het samenwerkingsverband. Het CLZ (Centrum Leerlingen Zorg) neemt onderzoeken af en adviseert hoe en waar het kind het best geholpen kan worden.

- Over de aanmelding bij het CLZ wordt door de school vooraf overlegd met de ouders. Uw toestemming is vereist.
- Gegevens over kinderen (leerlingendossier) worden alleen doorgegeven aan het CLZ wanneer ouders daar toestemming voor gegeven hebben.
- Het CLZ doet voorstellen over de begeleiding van de aangemelde leerling. De ouders worden hierbij betrokken.
- Er wordt alleen gebruikt gemaakt van bovenschoolse voorzieningen en specialisten worden alleen ingeschakeld wanneer ouders daar mee instemmen.

De orthopedagoog of schoolpsycholoog stelt n.a.v. een onderzoek een rapport op en bespreekt dit met de ouders en de school. Aan de hand van dit rapport worden adviezen opgesteld en afspraken gemaakt voor het verder handelen door de school m.b.t. het kind.

Overige ondersteuning

- **Logopedie:**

Op advies van de school kunnen ouders andere externe hulp voor hun kind inschakelen zoals logopedie. Ouders van kinderen die op jonge leeftijd spraak/taal moeilijkheden hebben, kunnen logopedie aanvragen via de huisarts. De school heeft er voor gekozen om zelf eens per jaar een logopediste in te schakelen. Zij heeft de opdracht om alle kleuters van groep 2 te screenen, te onderzoeken op de taalontwikkeling. Na afloop krijgen de ouders een rapportage en een advies.

- **Jeugdpsychiatrie:**

Bij ernstige sociaal emotionele problematiek wordt doorverwezen naar "In de Bres", centrum voor jeugdzorg te Drachten.

- **Expertisecentra:**

Voor kinderen met een lichamelijke handicap of met leer/gedragsmoeilijkheden wordt hulp ingeschakeld van een Regionaal Expertise Centrum voor advies over de mogelijke aanvraag voor een indicatie. Blijft het kind met een indicatie op de basisschool, dan is er sprake van het zgn. rugzakje. Ouders vragen m.b.v. school een indicatie aan voor hun kind.

3.6.3. Speciale Zorg

De rugzak

Wanneer door ouders en school besloten wordt tot het aanvragen van een rugzakje zijn voorgaande stappen voor het grootste deel doorlopen. Dit is leerling gebonden financiering voor kinderen met visuele, auditieve en andere lichamelijke beperkingen, verstandelijke beperkingen en beperkingen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling. Het hangt van het probleem van het kind af voor welk cluster een kind in aanmerking komt. Deze regeling geeft ouders de keuzevrijheid tussen het regulier basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs. Speciale scholen maken deel uit van Regionaal Expertise Centrum (REC). Een onafhankelijke commissie bepaalt of een leerling voor een rugzak in aanmerking komt. Dat is de Commissie voor Indicatiestelling (CvI), die verbonden is aan het REC. Er zijn verschillende soorten REC's al naar gelang het soort handicap of stoornis van het kind: Cluster 1 voor leerlingen met een visuele beperking (Rec 1)
Cluster 2 voor leerlingen met gehoor en spraak problemen (Rec 2)
Cluster 3 voor leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. (Rec 3)
Cluster 4 voor leerlingen met psychiatrische stoornissen of ernstige gedragsproblemen. (Renn4)

Wanneer ouders kiezen voor onze school, het regulier onderwijs, maken de school en de ambulante begeleiding samen met de ouders een plan van aanpak voor de leerling. Daarin staan afspraken over de inzet van de extra begeleiding en leermiddelen. In principe is de school in staat, mede dank zij de rugzak, kinderen met een beperking passend onderwijs te bieden. Vanuit het REC wordt daarbij ondersteuning gegeven door middel van Ambulante Begeleiding.

De ouders van rugzakleerlingen krijgen uitnodigingen voor gesprekken die gecombineerd worden met gesprekken van de Ambulante Begeleiding vanuit het Regionaal Expertise Centrum.

In de komende jaren zal ons onderwijs meer en meer aangepast gaan worden op de mogelijkheden van de verschillende kinderen die onze school bezoeken. Spreken we vaak over kinderen met beperkingen, in onze school spreken we steeds vaker over kinderen met een speciale onderwijsvraag. Een vraag waar we zoveel mogelijk aan willen voldoen.

Wanneer ouders het met de beslissing van de Commissie niet eens zijn, dan kunnen zij bij het Regionale Expertisecentrum nadere uitleg vragen over de beslissing. Zij hebben het recht om hun bezwaren schriftelijk kenbaar te maken.

Grenzen

Het aantal rugzakken per groep of de aard van de gedragsproblematiek van het kind, kan oorzaak zijn dat grenzen van de zorg bereikt worden voor één of meerdere leerkrachten. De grens voor het aantal rugzakleerlingen is eerder vastgesteld op maximaal 3 rugzakleerlingen op een groep van 25 leerlingen, Dit betekent dat de school kiest voor een andere verdeling van de groepen, groepsverkleining voor de cognitieve vakken en / of meer assistentie binnen die groep.

De weg naar een speciale school.

Wanneer blijkt dat de Bogermanschool niet meer aan de onderwijsvraag van de leerling kan voldoen, wordt samen met de ouders gezocht naar een passende school voor speciaal onderwijs van een cluster of een plaats op een SBO school. Voor een SO school is een indicatie van de CVI nodig, voor de SBO school is een positieve beschikking van de PCL nodig.

Doorverwijzing naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)

Van doorslaggevende betekenis hierbij is het welbevinden van het kind. Wordt dat zodanig negatief dan kan het raadzaam zijn ander passend onderwijs te zoeken. In Friesland is geen SBO school of SO school met dezelfde identiteit als de onze. Dit zal in de advisering aan de ouders voor de keuze van school een belangrijke rol spelen. Aanmelding vindt plaats bij de permanente commissie leerlingenzorg (PCL). Deze beoordeelt of de leerling toelaatbaar is tot de speciale basisschool.

- o De ouders melden hun kind aan bij de PCL met een aanvraag tot plaatsing op een speciale basisschool. Meestal zal dit via de school verlopen.
- o De basisschool is verplicht een onderwijskundig rapport over het kind aan de PCL te verstrekken.
- o Ouders hebben het recht advies in te winnen bij een extern deskundige.
- o De beslissing van de PCL wordt schriftelijk en gemotiveerd aan de ouders meegedeeld.
- o Bij een negatieve beslissing kunnen de ouders een bezwaarschrift indienen bij de PCL.
- o Is de beslissing opnieuw afwijzend, dan kunnen ouders een beroepsprocedure starten.

De PCL heeft een reglement, een huishoudelijk reglement, een privacyreglement en een klachtenregeling. Deze kunnen op verzoek beschikbaar worden gesteld.
Het postadres van de PCL is: Postbus 70018, 9704 AA Groningen.
Het bezoek adres is: Koperstraat 4, 9743 RW Groningen. Tel. 050-5752858.
Dit zijn dezelfde adresgegevens als van de Speciale school voor basisonderwijs De Meerpaal.

Vertrouwenspersoon in het kader van de klachtenregeling PCL is Karin Stokvis – Dekker. Bij haar kunnen ouders terecht met klachten over de handelwijze van de PCL. Voor klachten over de zorg die op school gegeven wordt moet u zich in eerste instantie wenden tot de locatiedirecteur.

Toelating tot de Speciale Basisschool

Als de PCL-beschikking over toelaatbaarheid positief is, kan het kind worden geplaatst in de speciale school voor basisonderwijs.

- De ouders melden na een positieve beschikking hun kind aan bij de speciale basisschool. Omdat de Meerpaal in Groningen, de speciale basisschool van ons samenwerkingsverband te ver weg staat, kiezen ouders meestal voor een school in een ander samenwerkingsverband, in ons geval is dat Leeuwarden. In dat geval beoordeelt de PCL van het andere samenwerkingsverband opnieuw de aanvraag.

Terugplaatsing naar de basisschool

De PCL kan een tijdsduur verbinden aan de beschikking van toelaatbaarheid, bijvoorbeeld een periode van één of twee jaar. Meestal echter geldt de beschikking voor een onbepaalde tijd.

- Leerlingen die aanvankelijk een PCL-beschikking voor onbepaalde tijd hadden, kunnen niet worden teruggeplaatst zonder de instemming van de ouders.
- De speciale basisschool adviseert jaarlijks over een mogelijke terugplaatsing naar het regulier basisonderwijs.

Begeleiding naar het Voortgezet Onderwijs

In februari wordt in groep 8 de CITO eindtoets afgenomen. In 2012 is dat de eerste keer dat we voor CITO kiezen. Het resultaat van deze toets wordt vergeleken met het schoolkeuzeadvies dat binnen de school zelf al is geformuleerd. De praktijk leert dat beide adviezen meestal dicht bij elkaar liggen. De groepsleerkracht van groep 8 bespreekt het schooladvies en de toetsuitslagen met de ouders. Op deze wijze wordt die vorm van vervolgonderwijs gezocht, welke het beste bij het kind past. De ouders hebben de beslissende rol.

Er bestaat een nauw contact met het Gereformeerd Voortgezet Onderwijs Gomarus College in Leeuwarden. Kinderen met een VMBO of HAVO/VWO-advies kunnen hier terecht. Leerlingen kunnen eventueel na 2 of 3 jaar 'doorstromen' naar het Gomarus College in Groningen. Het

Gomarus College in Leeuwarden geeft hierover uitgebreid inlichtingen.

Het Gomarus College in Leeuwarden is de enige mogelijkheid om gereformeerd vervolgonderwijs te volgen voor kinderen die met name ten westen van Leeuwarden wonen. Daarnaast zijn er in Leeuwarden andere scholen voor voortgezet onderwijs waar ouders voor kiezen als hun zoon of dochter de Bogermanschool gaat verlaten.

4. Ontwikkeling van het onderwijs

4.1. Algemeen

Ontwikkeling van het onderwijs betekent ontwikkeling van de groepsleerkracht. Hieronder wordt beschreven hoe dat gerealiseerd wordt.

4.2. Pop

Elk jaar stelt elke medewerker zelf een individueel persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) op. Hierin wordt geformuleerd wat hij of zij voor dat jaar wil gaan ontwikkelen. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

4.3. Nascholing personeel

Elke jaar besteedt elk teamlid tijd aan nascholing en dat kan ook een cursus zijn. Daaronder vallen bij voorbeeld: Meervoudige Intelligentie, Bedrijfshulpverlening, een computercursus en diverse individuele cursussen zoals opleidingen speciale zorg, een opleiding Master SEN en een cursus management. Voor alle collega's van de GSGPO wordt één keer per jaar een studiedag georganiseerd. De datum in 2011/2012 is nog niet bekend.

4.4. Intervisie

Door middel van intervisie adviseren leerkrachten elkaar hoe knelpunten binnen de groep opgelost kunnen worden of verbeterd. Deze gesprekken vinden een maal per maand plaats tijdens onderbouw en bovenbouw vergaderingen.

4.5. Collegiale consultatie

Leerkrachten hebben de mogelijkheid bij elkaar in de groep te kijken, elkaar feedback te geven op hun lessen, elkaar te adviseren met betrekking tot het onderwijskundig proces en zo van elkaar te leren.

4.6. Functionering- en beoordelingsgesprekken

De directie voert met alle leerkrachten een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek.

5. Kwaliteitszorg

5.1. Algemeen

Kwaliteitszorg heeft te maken met een cyclisch proces van evaluatie en verbetering van het onderwijs. Evaluatie gebeurt door toetsing van het onderwijs. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inspectieonderzoek, kwaliteitskaarten die door de leerkrachten jaarlijks worden ingevuld en enquêtes voor ouders en leerlingen. Evalueren kan pas nadat doelen zijn vastgesteld, omschreven en daarna uitgevoerd.

5.2. Doelen

In het schoolplan staan de doelstellingen verwoord die betrekking hebben op ontwikkeling van onderwijskundige processen. Deze doelstellingen worden over een periode van vijf jaar opgesteld en jaarlijks geëvalueerd. Hieronder valt ook vernieuwing van methodes en ontwikkeling van de zorg. Wij willen een goede kwaliteit van het onderwijs bereiken. Wij richten ons zowel op pedagogische doelen als op de einddoelen (kerndoelen) van het onderwijs. Kwaliteit wordt niet alleen bereikt door de mate van kennis die verworven wordt. Aandacht voor kennisdoelen is niet het enige doel. Een goede balans dient aanwezig te zijn tussen ontwikkeling van kennis en vaardigheden en aandacht voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van kinderen.

5.3. Toetsing kwaliteit onderwijs

Jaarlijks wordt de kwaliteit van het onderwijs getoetst door het invullen van kwaliteitskaarten door alle leerkrachten. Aan de hand van deze kaarten stelt de school vast wat de verbeterpunten worden voor het jaar daarop. Daarnaast geven inspectierapporten een objectief oordeel en vormen daarmee handreikingen voor een cyclische vorm van toetsing.

Elk jaar maakt het schoolteam een sterkte -zwakte analyse op. Daarbij wordt gekeken naar:

- o het normatief beleid (= vormgeven aan grondslag en pedagogisch beleid)
- o werkomstandigheden
- o communicatie met het bestuur en de ouders
- o het onderwijskundig beleid (= afstemming van doelen en het wel of niet bereiken daarvan, onderwijsvernieuwing, zorg op maat)
- o het materieel en financieel beleid.

Ook worden enquêtes gebruikt die door ouders en kinderen worden ingevuld.

5.4. Verbeterplannen

Aan de hand van de resultaten van de toetsingsinstrumenten worden verbeterplannen geschreven voor het nieuwe cursusjaar. Hierin staat uitgewerkt hoe de school de verbeteringen wil gaan realiseren, waarbij doelen bijgesteld of vernieuwd worden.

5.5. Opbrengsten

Onderstaand tabel geeft een overzicht van het uitstroomprofiel van leerlingen na groep 8

Uitstroom in	2007	2008	2009	2010	2011	Totaal	%
HAVO/VWO	12	5	8	6	8	39	54%
VMBO K, G, T	4	5	6	4	1	20	27%
VMBO B	3	2	1	4	3	13	18%
PRO	0	0	0	0	1	1	1%
Totaal	19	12	15	14	13	73	

6. Ouders

6.1. Opening schooljaar

Het schooljaar wordt op 5 september geopend tijdens een korte bijeenkomst in het kerkgebouw van de Christelijke Gereformeerde Kerk aan de Huizumerlaan. Alle ouders en andere belangstellenden zijn hierbij van harte welkom. Deze jaaropening duurt van 8.30 – 9.30 uur.

6.2. Ouderbezoeken

De groepsleerkracht van groep 1 bezoekt de nieuwe ouders die hun eerste kind hebben aangemeld in de maand voor dat het kind naar school gaat. De groepsleerkrachten van de overige groepen bezoeken, indien daar goede redenen voor zijn, de ouders van de kinderen uit zijn / haar groep. Ouderbezoek is dus geen regel op school. Wel zullen we indien nodig met de ouders thuis of op school het gesprek voeren. Het initiatief ligt zowel bij de school als ook bij thuis.

6.3. Introductieavonden

Eens per jaar wordt er voor de nieuwe ouders die overwegen hun kind op school aan te melden een introductieavond georganiseerd. Aan het begin van het schooljaar wordt er per groep of combinatie van groepen een informatieavond voor ouders belegd. Daarnaast is er doorgaans twee keer per jaar een ouderavond waarbij ook het afdelingsbestuur een belangrijke rol heeft.

6.4. Open morgens

Eén keer per schooljaar worden er in het voorjaar open morgens op school gehouden. Dit betekent dat de ouders in de klas mogen komen kijken terwijl de lessen gewoon doorgaan. De ouders krijgen bericht wanneer zij zich kunnen aanmelden en daarna in welke groep(en) zij worden verwacht. Met per keer een stuk of 6 ingedeelde ouders, zitten de lokalen dan al gauw vol. Daarnaast zijn we een open school en dat wil zeggen: Kom als je wat te vragen hebt of een gesprek wilt.

6.5. Ouderavond

Minimaal één keer per jaar wordt een ouderavond georganiseerd. De inhoud van deze avond is ieder jaar verschillend. We spelen graag in op de actualiteit en ook op vragen van onze partners in school, de ouders.

6.6. Spreek- en kijkavonden

Twee keer per jaar (rond november en maart) wordt er een spreekavond belegd. Ouders kunnen het schoolwerk van hun kind bekijken en een informatief gesprek van 15 minuten hebben met de leerkracht. Tijdens een derde kijkavond mogen de leerlingen mee om hun eigen werk te presenteren. Mocht u naast de reguliere spreekavonden graag een gesprek hebben met een van de leerkrachten, dan kunt u met hen een afspraak maken.

6.7. Schoolnieuws

Wekelijks verschijnt op vrijdag het "Schoolnieuws". Hiermee houdt de school de ouders en andere lezers op de hoogte van de actuele gebeurtenissen en publiceren we informatie uit de groepen. Voor elk gezin is er een exemplaar en het wordt verspreid via het oudste kind van het gezin wat op school zit. Het kopieerwerk gebeurt door ouders onder verantwoordelijkheid van de schoolcommissie. Veel ouders en andere lezers ontvangen het schoolnieuws via een link wekelijks digitaal. Het archief is te raadplegen op de site van de school. In het Schoolnieuws verschijnen met enige regelmaat foto's die we op school gemaakt hebben. Indien u hier bezwaren tegen heeft, kunt u dat melden bij de directie.

6.8. Tussen Schoolse Opvang, overblijven en pleinwacht

Alle kinderen blijven als regel op school eten. In de groepen 1 en 2 hebben eetvaders en eetmoeders de leiding. Dit betekent dat alle ouders van de kleuters worden ingeroosterd om met de kinderen in het lokaal te eten en vervolgens toezicht te houden op het plein of binnen als het regent.

In de middagpauze van groep 3 t/m 8 houden ouders toezicht op het plein. De pleinwacht commissie zorgt voor een rooster. Alle ouders worden ingedeeld; met uitzondering van de ouders die al bij groep 1 en 2 ingeroosterd zijn. De leerkrachten van groep 3 tot en met 8 eten zelf met de kinderen.

In de wet op het primair onderwijs is per 1 augustus 2006 vastgelegd dat het bestuur verantwoordelijk is voor het overblijven van de leerlingen. Het bestuur dient ervoor te zorgen dat het overblijven goed geregeld is en dat er een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten voor de overblijfkraften. De ouders krijgen, via de oudergeleding van de MR, instemmingsrecht over hoe het overblijven is geregeld. De wet gaat er namelijk van uit dat de TSO een zaak is van school én ouders. Hiermee wordt de TSO een vast onderdeel van de schoolorganisatie. Binnen de GSGPO is de bestuurlijke verantwoordelijkheid gemandateerd aan de locatiedirecteur.

6.9. Buiten Schoolse Opvang

Per 1 oktober 2011 start in ons gebouw de mogelijkheid om gebruik te maken van NSO, na schoolse opvang. Deze opvang is het hele jaar behalve de periode tussen kerst en oud en nieuw. Deze voorziening vindt plaats onder leiding en beheer van Prokino en is in elk geval op maandag, dinsdag en donderdag van 15.00 – 18.30 uur. Over de woensdag en de vrijdag wordt later een beslissing genomen. In de vakanties zijn er afwijkende tijden. De NSO vindt u in lokaal 6. Prokino is bereikbaar via www.prokino.nl en Angelique Bulthuis is onze contactpersoon.

Prokino

6.10. Rapporten

De vorderingen van de leerlingen worden dagelijks bijgehouden. Een samenvatting wordt in het rapport vermeld. De leerlingen krijgen twee keer per jaar een rapport. Doorgaans in januari en in juni of juli.

6.11. Schoolcommissie

Binnen de school is deze commissie bezig het team te ondersteunen in hun werkzaamheden. De commissie verricht werkzaamheden van administratieve en technische aard. De commissie organiseert ieder jaar het sinterklaasfeest, de meesters- en juffendag en de avondvierdaagse. Bij de ouders van wie het eerste kind op de basisschool komt, worden bezoeken gebracht door commissieleden. Daarbij wordt ook een infomap gegeven. Bij voorkomende gelegenheden kan het team een beroep doen op de schoolcommissie. De schoolcommissie bestaat uit 6 leden (ouders). Een van de leden van het team maakt deel uit van de commissie. De leden worden voor een tijdsduur van vier jaar gekozen op de ledenvergadering. In een bijlage vindt u de samenstelling van de schoolcommissie voor het schooljaar 2011/2012.

6.12. De schoolvereniging

De Schoolvereniging is de Vereniging ter bevordering van schoolonderwijs naar de leer van de Gereformeerde kerken te Nederland. De statuten en het huishoudelijk reglement liggen ter inzage op school.

Het lidmaatschap van de vereniging staat open voor belijdende leden van de Gereformeerde kerk vrijgemaakt en van de Christelijk Gereformeerde kerk. Aanmelding gebeurt mondeling of schriftelijk bij het secretariaat van de vereniging. Het bestuur beslist over toelating en schorsing van leden. Bij afwijzing heeft de afgewezenen recht van beroep op de ledenvergadering.

De vereniging kent begunstigers, ook wel donateurs genoemd. Begunstigers zijn zij die zonder als lid van de vereniging toe te treden wel de doelstelling van de vereniging onderschrijven. Zij verbinden zich evenals de leden tot het betalen van een jaarlijkse contributie. Deze regeling is vastgesteld binnen de statuten van de vereniging. De hoogte van de contributie is € 22,50 per jaar en u krijgt in het najaar een acceptgirokaart.

6.13. Medezeggenschapsraad

De MR bestaat uit een oudergeleding (2 personen) en een personeelsgeleding (2 personen). De raad wordt door het bevoegd gezag (centraal bestuur) geraadpleegd over zaken die het schoolbeleid aangaan. De MR heeft twee bevoegdheden nl. instemming en advies. In een bijlage vindt u de huidige samenstelling van de MR.

BMR

Deze letters staan voor Bovenschoolse Medezeggenschapsraad en functioneert voor de hele GSGPO. Deze bestaat uit 8 afgevaardigden van de lokale scholen. Zij behartigt bovenschoolse aangelegenheden ten aanzien van onderwijskundig- en personeelsbeleid. Vanuit Leeuwarden is er geen afvaardiging. Voor zaken aangaande de BMR kunt u contact opnemen met één van de leden van de plaatselijke MR.

6.14. Financiën voor de ouders

Het primair onderwijs is bijna volledig bekostigd door de overheid. Voor enkele zaken die hieronder uitgelegd worden vraagt de school een jaarlijkse bijdrage.

Voor alle ouders:

- Ouderbijdrage, € 34 per gezin, geïncasseerd via acceptgiro. Deze wordt in het najaar van 2011 toegestuurd door het afdelingsbestuur aan alle ouders. De tenaamstelling is Ouderbijdrage Bogermanschool en de heer Bram Grit is de penningmeester.
- Contributie GSGPO, € 22,50 per lid of begunstiger geïncasseerd via acceptgiro. Wordt in het najaar van 2011 toegestuurd door de GSGPO aan hen die lid of begunstiger zijn.
- Schoolreisjes en kamp worden apart betaald door de ouders en er wordt in het voorjaar van 2012 gevraagd het bedrag over te maken op het rekeningnummer 57 84 66 732 van de school. Mag indien nodig ook in termijnen.

Ouderbijdrage

De school vraagt een ouderbijdrage voor de dingen die het onderwijs leuk maken en die niet bekostigd worden uit de reguliere middelen. Dit zijn zaken als excursies, projecten, (Sinterklaas)cadeautjes, vieringen en feesten, verjaardagskaarten e.d. De ouderbijdrage bedraagt per cursusjaar € 34, - Dit bedrag is per gezin. De ouderbijdrage is niet zo verplicht dat uw kind er om kan worden geweigerd of ergens niet aan mee kan doen. De bijdrage is dus vrijwillig. Mocht u deze bijdrage niet (geheel) kunnen betalen, dan kunt u dat aangeven bij de schooldirecteur.

Schoolreisjes en kamp

Voor de schoolreisjes en het schoolkamp zijn dit de richtprijzen:

Groep	Datum	richtprijs (= prijs van 2011)
1 & 2	20 juni ??	€ 17
3, 4, 5 & 6	20 juni ??	€ 30
7 & 8	14 - 16 mei	€ 75

6.15. vakantierooster 2011 / 2012

	Eerste dag	Laatste dag
Herfstvakantie	17 okt	21 okt
Kerstvakantie	26 dec	6 jan
Voorjaarsvakantie	27 febr	2 maart
Goede vrijdag en Pasen	6 april	9 april
Meivakantie	30 april	4 mei
Hemelvaartvakantie groep 1 - 6	14 mei	18 mei
Hemelvaartvakantie groep 7 en 8	17 mei	18 mei
Pinkstervakantie	28 mei	1 juni
Zomervakantie	25 juli	31 aug
Speciale dagen	Datum	Bijzonderheden
Elke vrijdagmiddag voor een vakantie zijn alle groepen vrij.	Diverse data	Voor groep 5-8 van belang
De laatste vrijdag voor de zomervakantie is een vrije dag.	20 juli	vrijdag
De eerste vrijdagmiddag van elke maand zijn ook de leerlingen van groep 5 - 8 om 12.00 uur vrij		Voor groep 5-8 van belang
Daarnaast nog twee extra vrijdagmiddagen, voorlopig	23 maart en 29 juni	Voor groep 5-8 van belang
Schoolkamp 7-8	14 - 16 mei	Ma - woe voor hemelvaartsdag
Schoolreis groep 1 - 6	20 juni??	Woensdag hele dag
Sportdag groep 7 & 8	23 mei 13 juni	woensdagmiddag
Activiteitendag Meesters- en juffendag	6 of 13 juli	Een na laatste vrijdag
Extra woensdagen voor kleuters	5 woensdagen	De maand april en 20 juni

Ter toelichting op de vrije middagen dit:

Omdat de lesuren bovenbouw meer zijn dan die van de onderbouw, is er voor de groepen 5 -8 nog lesruimte over die we gebruiken op een aantal vrijdagmiddagen. We kiezen in 2011/2012 voor de 1^e vrijdag van de maand. Als die 1^e vrijdag in een vakantie valt, gaan we niet naar de 2^e. Wel kiezen we voor 2 extra middagen die we voorlopig vaststellen op 23 maart en 29 juni 2012.

7. Algemene regelingen en protocollen

7.1. Regels voor binnen en buiten de school

Wat betreft de veiligheid worden op school een aantal maatregelen genomen. Op school is een ontruimingsplan aanwezig. Dat is een draaiboek, waarin aangegeven wordt wat er moet gebeuren om in geval van calamiteiten de school zo snel mogelijk te kunnen verlaten. Dit plan wordt minstens twee keer per jaar geoefend. De eerste keer in september 2011.

Verskillende teamleden hebben de BHV cursus gevolgd. In ons geval zijn dat Helena Boersma, Wigcher Verstraete, Sylvia Bouma en Reinier Luth.

Algemene omgangsregels:

- De kinderen noemen de meesters en juffen bij hun achternaam.
- Kinderen worden door de leerkrachten gewezen op beleefdheid, met twee woorden spreken, op je beurt wachten, iets netjes vragen.
- Kinderen letten op hun woorden. Grove of ruwe taal is niet toegestaan. Leerkrachten, assistenten en ouders geven hierin het voorbeeld.

Regels voor in de school:

- Kinderen gaan netjes met de materialen om. Bij vernieling moet de aangerichte schade vergoed worden. Dat kan doorgaans via uw eigen verzekering.
- Tijdens de lessen is het stil op de gang.
- Jassen en tassen liggen niet op de grond.
- In de klas hebben we geen pet op, tenzij op doktersadvies.
- Kinderen komen niet in de magazijnen.
- Leerkrachten houden de magazijnen netjes.
- Groep 1 en 2: de gymtas mag een schooljaar op school blijven.
- Groep 3 t/m 8 gymtassen blijven niet op school. De tassen worden op de dag dat de betreffende les gegeven meegenomen van en naar huis.
- Voor de zomervakantie worden alle kapstokken leeg achtergelaten.
- Gevonden voorwerpen worden door het personeel in een bak in de hal gelegd.
- Na afloop van de lessen wordt het klaslokaal aangeveegd met de eigen klassenveger.

Regels voor buiten de school:

- Er is in de pauze één leerkracht verantwoordelijk voor het naar buiten sturen van de kinderen.
- Wanneer de groene kaart voor het raam hangt, mogen de kinderen ook op het gras spelen. Wanneer de rode kaart voor het raam hangt, moeten de kinderen op de tegels blijven.
- Pesten is verboden. Klachten bij de pleinwacht. Die geeft het door aan de verantwoordelijke personen.
- De kinderen vragen toestemming aan de pleinwacht als ze om naar binnen moeten.
- De pleinwacht is in de ochtend pauze van 10.30 uur tot 10.45 uur aanwezig op het plein.
- In de middagpauze is een leerkracht van 12.15 uur tot 12.45 uur aanspreekpunt voor ouders die pleinwacht lopen.
- Bij het naar binnen gaan van de school worden de voeten goed geveegd. Laarzen of 'modderschoenen' worden bij de ingang uit gedaan.

Als het regent:

- o Als het regent zijn de kinderen in de klas en mogen ze gebruik maken van de spelletjes. Dezelfde ouders die pleinwacht hebben, houden dan ook toezicht in de hele school, eventueel aangevuld met leerkrachten.

Toiletregels:

- o Onderbouw, groep 1- 3, gaan naar de WC met behulp van de ketting of het omkeerbordje.
- o Bovenbouw, groep 4 en hoger, in principe niet tijdens lestijd, uitzonderingen daar gelaten.

Regels voor iedereen:

We vinden dat de buurt van ons mag genieten, ook als we halen en brengen. Daarom een paar afspraken.

- o Wachtende ouders moeten de ingangen van de school vrij houden en deze niet blokkeren met auto's en fietsen.
- o Een dringend verzoek om de auto's zo te parkeren dat de buurtbewoners blij zijn met hoe u dat doet. Dus de inritten en trottoirs vrijlaten, evenals de hoeken. Kortom: parkeren zoals het hoort. Er is voldoende parkeerplaats aan b.v. de Prinsessenweg. Dat is slechts één minuut lopen.
- o Leerkrachten, ouders en kinderen fietsen niet op de stoep of op het plein.

7.2. Schoolverzuim

De school registreert het leerlingenverzuim. Door regelmatig schoolverzuim kunnen ontwikkelingsachterstanden worden opgelopen. Elk verzuim wordt op school geregistreerd als wettig of als onwettig. Onwettig schoolverzuim zal moeten worden gemeld bij de leerplichtambtenaar. De gegevens zijn door de onderwijsinspectie en door de leerplichtambtenaar altijd in te zien. De school heeft ook een aantal maatregelen genomen om onnodig schoolverzuim te voorkomen. De leerkracht is tijdens de lestijd verantwoordelijk voor alle kinderen van de eigen groep. Hij of zij moet dus weten waarom het kind niet op school is. Als de ouders de reden van het verzuim niet zelf melden, moet de leerkracht in actie komen om er zo achter te komen. Ouders dienen de reden van schoolverzuim schriftelijk per mail - wacht wel even op bevestiging - of telefonisch voor schooltijd aan de school te melden. Artsbezoek graag zoveel mogelijk buiten de lestijden plannen.

Van de schoolvakanties mag niet worden afgeweken, tenzij er zeer dringende redenen zijn. Die kunnen dan worden aangegeven en dan hoort u of we er van mogen afwijken. In elk geval is het niet toegestaan om in de eerste twee weken van het schooljaar vrij te vragen. De leerplichtambtenaar ziet hier nauwlettend op toe en wij zullen ook met de afdeling leerplicht van uw gemeente afstemmen in twijfelgevallen.

Extra vrij vragen moet gebeuren bij de directeur. Graag eerst mondeling of per mail een uitleg waarna vervolgens wordt afgesproken hoe het verzoek moet worden ingediend. Een voorbeeldbrief is op aanvraag beschikbaar.

Geldige redenen voor geoorloofd schoolverzuim kunnen zijn:

- o voldoen aan wettelijke verplichtingen
- o verhuizing
- o huwelijk van bloed- en aanverwanten
- o overlijden van bloed- en aanverwanten
- o bevalling van moeder/verzorgster/voogdes
- o 25-, 40-, 50- en 60-jarig ambt- of huwelijksjubileum
- o het vervullen van godsdienstige plichten
- o andere zeer gewichtige omstandigheden, niet zijnde vakantieverlof
- o overige redenen in de geest van het bovenstaande

Samengevat:

- o Bij ziekte of artsbezoek graag met de leerkracht afstemmen.
- o Bij alle andere situaties vroegtijdig overleggen met de directeur of een verzoek kan worden ingediend.

7.3. Protocol vervanging bij ziekte leerkracht

Dit protocol beschrijft het beleid van de GSGPO ingeval van ziekte en vervanging van leerkrachten.

Vanaf 1 augustus 2004 hebben vier verenigingen in Noord Nederland (met 36 basisscholen) een centraal meldpunt vervanging in het leven geroepen. Dat meldpunt regelt indien nodig alle vervanging, zowel bij ziekte als ook van regulier verlof van leerkrachten en onderwijsassistenten. Het doel van dat meldpunt is tweeledig:

- o zoveel mogelijk lesuitval en verschuiving van leerkrachten onderling voorkomen
- o een kweekvijver van mogelijk nieuw benoembaar personeel creëren

Bij ziekte van een leerkracht zorgt dit meldpunt desgevraagd voor een invalkracht. De schoolleiding probeert zoveel mogelijk te werken met invalkrachten die bekend zijn met de school en de kinderen. Wij hebben een aantal extra vaste vervangers beschikbaar. Daarnaast zijn er ook vaste teamleden die extra kunnen worden ingezet. Als op geen enkele wijze vervanging geregeld kan worden, worden andere mogelijkheden om tot een oplossing te komen, overwogen: Dat kunnen deze opties zijn:

1. *Verschuiving*

Intern wordt er gewisseld als er bv. wel een vervanger onderbouw is en een vervanger in de bovenbouw nodig is. Indien een LIO stagiaire aanwezig is, wordt de leerkracht die op dat moment geen groep heeft, ingezet.

2. *Ruilen*

De ADV van leerkrachten of de IB-uren worden omgeruild, indien compensatie geregeld is.

Vervanging door onderwijs- of klassenassistent; een leerkracht heeft dan de eindverantwoordelijkheid.

3. *Verdelen*

De groep verdelen over andere groepen indien redelijkerwijs mogelijk en maximaal voor één dag.

Bieden voorgaande mogelijkheden geen aanvaardbare en onderwijskundig enigszins verantwoorde oplossing. dit ter beoordeling van de schoolleiding, dan wordt de betreffende groep vrij gegeven, volgens de richtlijnen van de inspectie met daarbij de volgende afspraken:

- o alleen in het uiterste geval wordt een groep naar huis gestuurd.
- o de school stelt een telefooncirkel, doorbelrooster o.i.d. per groep in om in geval van nood de ouders snel te kunnen informeren.
- o voorkomen wordt dat dezelfde groep steeds vrij wordt gegeven.

Daarnaast voegen we er aan toe, dat er indien nodig opvang is voor die kinderen van wie de ouders geen oplossing kunnen vinden (dat moeten er dan niet te veel zijn natuurlijk)

Opmerking:

De onderwijsinspectie stelt zich op het standpunt dat wanneer de school een groep naar huis stuurt omdat er geen vervanging is, men moet kunnen aangeven zijn uiterste best te hebben gedaan om een invaller te krijgen of iets anders te regelen voor de groep. De uren hoeven op een later moment niet te worden gecompenseerd.

7.4. Schorsen en verwijderen

Een leerling die de rust of veiligheid op school ernstig verstoort, kan worden verwijderd. Het moet gaan om herhaald wangedrag, dat onmiskenbaar een negatieve invloed heeft op andere leerlingen en een goede gang van zaken ernstig belemmert.

De beslissing over toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag, het centraal bestuur. Voordat wordt besloten tot schorsing en/of verwijdering hoort het bestuur de betrokken groepsleerkracht. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bestuur ervoor heeft gezorgd heeft, dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Als gedurende 8 weken aantoonbaar, maar zonder succes, gezocht is naar een andere school, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan.

De school moet u vertellen dat men van plan is het kind te verwijderen. U kunt tegen de verwijdering een bezwaarschrift indienen bij het bestuur. Bij een negatieve beslissing kunt u via een kort geding proberen verwijdering tegen te gaan.

7.5. Sponsoring

Scholen kunnen zich laten sponsoren. Het geld wat hiermee verkregen wordt kan gebruikt worden voor het onderwijs en / of voor allerlei nevenactiviteiten en extraatjes. Wij staan dan ook niet afwijzend tegenover sponsoring. Wel vinden we dat dit in goede banen geleid moet worden. Daarom is er een sponsorbeleidsplan gemaakt. Dit plan ligt op school ter inzage. Kort gezegd komt het er op neer dat sponsoring aan een aantal voorwaarden moet voldoen:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de school en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die onze school aan het onderwijs stelt.
- Speciale aandacht richten wij op sponsoruitingen in gesponsord lesmateriaal.

Ouders die klachten hebben over sponsoring, uitingsvormen van sponsoring en niet akkoord gaan met de wederprestatie die aan de sponsoring verbonden is, kunnen een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school.

7.6. Klachtenregeling

Of het nu om leerlingen gaat, om hun ouders, om leerkrachten, om bestuursleden, of om vrijwilligers, al degenen die bij de school betrokken zijn, kunnen klachten indienen over iets waar zij het niet mee eens zijn.

Natuurlijk kunnen heel wat probleempjes en problemen in onderling overleg op de juiste wijze worden afgehandeld. Als iemand ergens niet tevreden over is, dan zal hij in eerste instantie naar degene toegaan die daarbij direct betrokken is. Bijvoorbeeld naar de leerkracht, de schoolleider of een lid van het afdelingsbestuur. Zij zullen dan proberen

het probleem op te lossen; als het kan meteen, maar in ieder geval zo spoedig mogelijk. Eventueel kan de klacht ingediend worden bij de centrale directie of het centraal bestuur. Als het probleem niet kan worden opgelost of als het gaat om een ernstig probleem, dan kan contact worden opgenomen met de vertrouwenspersoon van de school, eventueel na doorverwijzing door de contactpersoon van de school. Hun namen en adressen vindt u elders in de schoolgids.

De school is aangesloten bij de landelijke Klachtencommissie voor het gereformeerd onderwijs. Als de vertrouwenspersoon niet kan bemiddelen in het probleem, dan heeft de klager het recht daar een klacht in te dienen. De vertrouwenspersoon helpt zonodig hierbij. Gaat de klacht over mogelijk strafbare feiten, dan kan de vertrouwenspersoon helpen bij het doen van aangifte bij politie en justitie. De klacht moet worden ingediend bij het centraal bestuur of bij de klachtencommissie.

Vermoedens van seksuele intimidatie / misbruik moeten verplicht gemeld worden bij het bestuur. Die plicht hebben volgens de wet allen die aan de school verbonden zijn; ook de contactpersoon. Het bevoegd gezag neemt direct contact op met de vertrouwensinspecteur. In overleg wordt bekeken of er aangifte gedaan moet worden bij justitie.

De volledige klachtenregeling (met een toelichting erbij) is op school in te zien. Daarnaast is er in verband met de kwetsbaarheid van sommige zaken, de mogelijkheid om bij de vertrouwenspersoon een exemplaar van de klachtenregeling aan te vragen.

7.7. Adressen in verband met klachten

Contactpersoon: Mw. S. Bouma-Haitsma
Kingmastate 11 8926 NA Leeuwarden
058-2660598 s.bouma@gsgpo.nl

Vertrouwenspersoon klachtenregeling

A. Bloemendal, Reddingiusweg 71, 9744 BJ Hoogkerk. Tel. 050-5567021

Klachtencommissie: Klachtencommissie Gereformeerd Primair en Voortgezet
Onderwijs,
p.a. Marinus Postlaan 23, 8264 PB Kampen

PCL: Postbus 70018, 9704 AA Groningen.
bezoek adres: Koperstraat 4, 9743 RW Groningen. tel. 050-5752850,
Vertrouwenspersoon PCL Mevr. K. Stokvis-Dekker, Roelagerweg 4, 9561 TR Ter Apel
0599-324446 / 06-46237496. karin@stokvis.nu

Inspectie van het onderwijs

publieksinformatie, postbus 51
tel. 0800-8051
088-6696060
Sophialaan 20 8911 AE Leeuwarden

info@owinsp.nl en www.onderwijsinspectie.nl

Vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-111 3 111 lokaal tarief

8. Activiteiten

8.1. Christelijke feestdagen

Aan de christelijke feestdagen wordt op gepaste wijze aandacht geschonken. Dit komt tot uiting in de Bijbelvertellingen met bijbehorende verwerkingen en in de liederen die geleerd en gezongen worden. Regelmatig zijn er gezamenlijke vieringen voor de onderbouw en voor de bovenbouw op de laatste schooldag voor de christelijke feestdag. Hierbij wordt onder andere een Bijbelverhaal verteld, er wordt gezongen, er kan een dramastukje worden voorbereid door de kinderen. Eén keer per jaar wordt een project van kerk en school uitgevoerd.

8.2. Verjaardagsfeest kinderen

Aan de verjaardag van de kinderen wordt de nodige aandacht besteed. De traktatie is vrij maar de voorkeur gaat uit naar fruit, een hartig hapje of iets dergelijks. Het jarige kind mag met een traktatie langs de andere leerkrachten. Er mogen dan twee andere kinderen mee.

8.3. Sinterklaas

Ook op school wordt het sinterklaasfeest gevierd. De sint bezoekt de groepen, waarbij het accent valt op de lagere groepen. De organisatie hiervan is in handen van de schoolcommissie. In de groepen 1 t/m 3 krijgen de kinderen een cadeautje van de sint. De kinderen van de groepen 4 t/m 8 geven elkaar cadeautjes (lootje trekken). Om praktische redenen kunnen ouders niet aanwezig zijn bij de viering van het sinterklaasfeest. De school heeft daarvoor nog geen ruimte. Bij het welkom op het plein voor schooltijd is er ruimte genoeg voor iedereen.

8.4. Excursies

Er worden door de school excursies georganiseerd. Dat kan zijn naar het natuurhistorisch museum, een ander museum, het bezoeken van bedrijf enz.. Het gebeurt ook dat de school uitgenodigd wordt om deel te nemen aan een bepaalde activiteit zoals bij de bibliotheek en deelname aan boomplantdag. Informatie hierover kunt u lezen in het wekelijkse Schoolnieuws.

8.5. Schoolreisje & schoolkamp

In de maand mei of juni van het schooljaar wordt er een schoolreisje georganiseerd voor de kinderen van de groepen 1 - 6. De kinderen van groep 1 en 2 maken een uitstapje in de nabije omgeving naar bijv. een speeltuin of kinderboerderij. De kinderen van groep 3 tot en met groep 6 gaan een dag op reis met de bus. We hebben diverse bestemmingen. In 2011 zijn we naar de dierentuin in Emmen geweest. Voor 2012 is de keus nog niet gemaakt. Op de schoolreisdag zijn de groepen 7 & 8 vrij.

Wij plannen onze schoolreizen tot u toe altijd op een woensdag. Dan is het overal rustiger dan op andere dagen. Dit jaar is dat op 20 juni. Houdt u er rekening mee dat de leerlingen dan die woensdagmiddag ook "naar school gaan"? Voor de kinderen van de groepen 7 & 8 is er jaarlijks een schoolkamp van drie dagen op Ameland. Dit jaar weer in de drie dagen voor Hemelvaartsdag, 14 tot en met 16 mei. De groepen 1 -6 zijn dan vrij.

8.6. Avondvierdaagse

Hier kunnen alle kinderen, als ze dat willen, aan meedoen. De kinderen kunnen kiezen uit 5 of 10 km. Op de 4e avond wordt een medaille uitgereikt. De kinderen van groep 1 en 2 kunnen één avond (5 km) lopen voor een dagmedaille. Ouders krijgen informatie via de schoolcommissie, die de verantwoordelijkheid voor deze activiteit draagt en de organisatie verzorgt. De data van 2012 zijn al bekend, maandag 4 tot en met donderdag 7 juni.

8.7. Sportmiddag groep 7 & 8

Elk jaar kunnen de leerlingen van de groepen 7 en 8 meedoen aan het schoolsporttoernooi van de Gereformeerde basisscholen uit de regio. Deze sportdag wordt op een woensdagmiddag meestal in de maand mei, gehouden in Drachten. Op die dag zijn de leerlingen van de andere groepen allemaal om 11.30 uur vrij. Dit jaar staat 23 mei gereserveerd met als reservedatum 6 of 13 juni.

8.8. Meesters- en juffendag

Eén vrijdag aan het eind van het schooljaar houden we een gezamenlijk schoolfeest ter gelegenheid van de verjaardagen van de teamleden. Die dag krijgt dan een thema mee en de kinderen mogen verkleed op school komen. De ouders krijgen hierover tijdig bericht. De schoolcommissie heeft ook bij deze organisatie een belangrijke rol. De datum in 2012 is waarschijnlijk vrijdag 6 of 13 juli.

8.9. Afscheidsavond groep 8

In de laatste schoolweek is op de woensdag de afscheidsavond van de schoolverlaters. We genieten dan van een musical, uitgevoerd door de leerlingen van groep 8. Er is voldoende plaats voor familie, leerkrachten en andere betrokkenen. Deze avond wordt op 18 juli in de Morgensterkerk gehouden.

8.10. Schoolfotograaf

De fotograaf komt eens in de twee jaar. Dit gebeurt in de even jaren. Het voorjaar van 2012 is de eerst volgende keer. De ouders zijn niet verplicht de foto's te kopen, het is geheel vrijblijvend. Als we de datum gepland hebben, hoort u die van ons.

8.11. Schoonmaken materialen en lokalen

Aan het eind van elk schooljaar moeten alle materialen en de lokalen worden schoongemaakt. Daarbij kunnen we niet zonder de hulp van ouders. Onze opzet is om voor de een na laatste schoolweek een schema te maken waarop de materialen worden schoongemaakt en de lokalen een flinke beurt krijgen. En weet dat dergelijke avonden ook een groot gezelligheidsgehalte hebben en geweldig positief kunnen bijdragen aan de onderlinge band.

8.12. Schoonmaak in eigen beheer

In september 2011 wordt onderzocht om we vanaf de herfstvakantie de dagelijkse schoonmaak helemaal in eigen beheer kunnen laten uitvoeren. Een werkgroep van ouders bereidt dit voor en heeft ook de organisatie daarvan.

9. Goed om te weten

9.1. Jeugdgezondheidszorg

GGD Fryslân 058-2334334

De school maakt gebruik van de afdeling schoolartsdienst van de GGD-Friesland, Lange Marktstraat 14 in Leeuwarden. Via de school krijgen de ouders bericht waar en wanneer een onderzoek van hun kind plaatsvindt.

De schoolarts en/of assistente en/of verpleegkundige komen voor de volgende groepen:

- o groep 2: onderzoek door arts en assistente van alle kleuters
- o groep 7: screenen door assistente met vragenlijst ouders

Belangrijk! Met nadruk willen wij u er op wijzen dat het gaan naar en het onderzoek door de schoolarts/assistente niet verplicht is. Tussentijds onderzoek op verzoek van de ouders is ook mogelijk. Ouders kunnen dan zelf contact opnemen met de GGD. In dergelijke gevallen kan een onderzoek op de dienst plaatsvinden.

Er wordt verwacht dat één of beide ouders meegaan naar de schoolarts. Wanneer er tussen door een ogen- en orenonderzoek plaatsvindt, krijgen de ouders daarvan bericht. Bij dit onderzoek, dat op school plaats vindt, hoeven de ouders niet aanwezig te zijn.

9.2. Preventie hoofdluis

Elke maandag na een vakantie worden alle kinderen gecontroleerd op luizen. Hiervoor is een werkgroep van ouders samengesteld die dit in de klas komt doen. Wanneer er bij kinderen luizen worden gevonden, wordt er contact met de ouders opgenomen.

Preventieve maatregelen zijn natuurlijk goed. Hier staan ze nog eens op een rijtje.

- o Zit elkaar niet aan en in de haren.
- o Draag geen hoofddekseis van elkaar.
- o Gebruik je eigen kam en niet die van een ander.
- o Controleer thuis regelmatig uw kinderen op hoofdluis met een hoofdluiskam.

Mocht de hoofdluis thuis toch weer gesignaleerd worden, schaamt u zich niet en laat het zo spoedig mogelijk aan ons weten. Hiervoor komt u ook contact met een van de ouders opnemen: Jacqueline de Vries en Arina Jelsma.

9.3. Tekken

Graag attenderen wij u ook op de aanwezigheid van teken, met name tijdens schoolreisjes en kamp. Op school is een teken tang aanwezig. Eveneens is er een map van de GGD met benodigde informatie. Wilt u de kinderen met name controleren bij de haargrens, achter de oren, de onderbuik en oksels?

9.4. Zelfredzaamheid kleuters

In het kader van de zelfredzaamheid zouden de kinderen op school eigenlijk zelf hun jas aan en uit moeten kunnen trekken. Na gebruik van de WC moeten ze zichzelf schoon kunnen maken, kunnen doorspoelen en hun handen wassen. Wanneer ze ergens mee gespeeld hebben, moeten ze het zelf (samen) weer opruimen. De leerkrachten vinden het fijn als er aan deze zaken vooral ook thuis aandacht wordt besteed. Laat het ons maar weten als uw kind nog niet alles zelf kan.

9.5. Eigendommen

Vergeeten & verloren kleding en voorwerpen zoals fietssleutels, worden een poosje op school bewaard. Af en toe roepen we iedereen op om de eigen spullen op te zoeken en daarna wordt wat overgebleven is weggegeven aan een goed doel.

Voorzien van naam.

1. Regenkleding & schoeisel.
Regenkleding dient, zo nodig, te zijn voorzien van de naam van het kind. Dit geldt ook voor laarzen.
2. Schoenen in de school.
Uit het oogpunt van hygiëne moeten de kinderen in de gang hun schoenen uittrekken en in het daarvoor bestemde rek zetten. Kinderen van groep 1 en 2 plaatsen de schoenen onder de kapstok. Alle kinderen worden verzocht pantoffels, slippers o.i.d. te dragen in school.
3. Fruitbakjes/broodtrommels/bekers/tassen
Materialen moeten van de naam van het kind zijn voorzien in verband met vermissing

9.6. Fruit eten

Onder "fruit eten" verstaan wij naast alle soorten fruit, ook een beker drinken. Wij willen op school graag een gezonde eetgewoonte bij de kinderen stimuleren. Snoep en chips horen daar niet bij. Goed sluitende bekertjes zijn heel prettig. Een plastic zakje eromheen is een goede extra beveiliging, zodat uw kind en de school gespaard blijven voor lekkage met gevolgen voor in en om de tas.

9.7. Gymkleding groep 1 & 2

De lessen bewegingsonderwijs worden in het speelruimte van de school gegeven. Voor deze groepen wordt een stoffen tas geadviseerd met daarin gym schoentjes met een stroeve zool. Graag schoenen met klittenband of elastiek, geen zwarte zolen i.v.m. strepen. De tas blijft op school hangen tot de zomervakantie.

9.8. Gymkleding en gymlessen groep 3 – 8

De lessen worden gegeven in de gymzaal aan de Uiterdijksterweg. Gymkleding is verplicht. Als uw kind geen gymkleren meeheeft, kan het ook niet meedoen met gym. Het zal dan bij een andere groep in de klas blijven met eigen werk. Als gymkleding wordt door ons gedacht aan een sportpakje of een korte broek met een T-shirt en gym schoenen met een stroeve zool. Balletschoentjes zijn hiervoor niet geschikt en ook geen zwarte zolen i.v.m. de kans van strepen op de vloer. De gym schoenen mogen alleen in de sportzaal gedragen worden. Het dragen van gym schoenen is verplicht. Blote voeten zijn vatbaar voor het opnemen van b.v. wratten. De kinderen nemen hun tas met gymkleding na de les weer mee naar huis. De groepen 3 en 4/5a hebben gymlessen op dinsdagmiddag. De groepen 5b/6 en 7/8 zijn op de vrijdagmiddag in de gymzaal te vinden. Omdat er 12 extra vrije vrijdagmiddagen voor de leerlingen zijn, vervalt dan te vaak de gymlessen. We geven in die week dan op donderdagmiddag gymlessen of sporten een keer op het plein.

9.9. Trakteren

De kinderen mogen met hun verjaardag de groep en de meesters en juffen trakteren. De traktatie is vrij maar de voorkeur gaat uit naar fruit, een hartig hapje of iets dergelijks. Dat is vanwege de voorkeur voor gezond.

9.10. Verjaardagen (o)pa en (o)ma

De kinderen mogen voor de verjaardag van opa, oma, papa of mama op school een kleurplaat maken. Belangrijk is wel dat de kinderen er genoeg tijd voor hebben. Wilt u ongeveer een week van te voren een briefje meegeven of een seintje geven aan de leerkracht? De kleutergroepen hebben een verjaardagsmap waarin u de verjaardagen op kunt schrijven.

9.11. Zendingsgeld

De kinderen mogen iedere maandag geld voor de zending meenemen naar school. We verantwoorden in schoolnieuws en maken eens per maand een bedrag over. We hebben via Red een Kind twee kinderen financieel geadopteerd.

9.12. Verzekeringen

De school heeft via het LVGS een collectieve WA-verzekering afgesloten. Hiermee wordt alle aansprakelijkheid gedekt, ook ouderparticipatie bij Tussenschoolse Opvang en schoolreisjes. Ook voor het vrijwilligerswerk door ouders is deze WA-verzekering van de school bedoeld. Voor de leerlingen hebben we geen ongevallenzekeringsverzekering. We vinden dit geen taak van de school.

Ouders kunnen uiteraard zelf een dergelijke verzekering afsluiten. WA verzekeringen vallen onder verantwoordelijkheid van de ouders. Daaronder valt bijv. schade aan kleding en brillen. En daar hoort ook bij dat wij ouders aansprakelijk kunnen stellen en de schade willen verhalen als een kind iets van school stuk maakt. Dat is de Wettelijke Aansprakelijkheid.

Er is wel een collectieve verzekering voor de leerlingen afgesloten via LVGS voor alle activiteiten tijdens schooluren waaronder ook de buitenschoolse. Aanbevolen wordt de eigen WA-verzekering goed te regelen voor buiten de schooluren en voor wat uw kind onverhoopt veroorzaakt.

Samengevat:

- o Wat de school doet of organiseert valt onder de schoolverzekering.
- o Wanneer u of uw kind of u zelf bij ons schade veroorzaakt, wordt uw verzekering daarvoor ingeschakeld.

9.13. Website en Homepage

De school heeft een eigen home-page die door een vrijwilliger wordt bijgehouden. Op deze website vindt u ook wekelijks de digitale versie van het schoolnieuws. Het adres is: <http://www.johannesbogerman-leeuwarden.nl> of www.gsgpo.nl

Op de site worden regelmatig foto's van de kinderen geplaatst die op school zijn gemaakt. Als u hier bezwaar tegen heeft, kun u dat kenbaar maken aan de locatiedirecteur. U mag er op rekenen dat we foto's plaatsen, waar uw kind mooi op staat.

Het is belangrijk dat u weet dat soms ook de namen van kinderen op het web komen te staan. Door het online zetten van schoolnieuws is daarmee door iedereen het wel en wee van de school te lezen. Hebt u er bezwaar tegen dat uw kind zo op het web komt, dan horen we dat ook heel graag schriftelijk. We zullen ons ingaande 2011/2012 zoveel mogelijk beperken tot alleen de voornamen zodat de privacy minder wordt aangetast.

9.14. Parnas in de school

Vanaf 20 september tot en met de zomer van 2012 maakt Parnas, Centrum voor Kunsten, gebruik van ons schoolgebouw. In lokaal 5 wordt dan van 15.15 – 16.00 uur muziekles gegeven.

10. Bijlagen en adressen

10.1. Enkele adressen

10.1.1. Centraal bestuur

Dhr. S. Hoekstra, voorzitter, Buitenpost
Dhr. J.L. Havinga, Briltil
Dhr. W.E. Jongsma, Drachten
Mw. I. Oostland, Groningen
Dhr. P. Pruijm, penningmeester, Zuidhorn
Mw. J. van der Sluis, secretaris, Buitenpost
Dhr. K. van der Velden, Drachten
Email: informatie@gsgpo.nl

Afgevaardigde naar de algemene ledenvergadering namens onze afdeling Leeuwarden is de Dhr. R. v.d. Molen, voorzitter afdelingsbestuur.

10.1.2. Centrale directie

- o Algemeen directeur: Dhr. R. van den Berg, Assen. 06-33646167, r.vandenberg@gsgpo.nl
- o Directeur onderwijs: Dhr. H. Schipper, Enumatil. 06-50673466, h.schipper@gsgpo.nl

10.1.3. Staf

- o Directiesecretaresse: Mw. G. de Roo-Bouma, Leek. 06-17580509, g.deroo@gsgpo.nl
  - o Facilitair medewerker bouwzaken: Dhr. T. Oosterhoff, Ten Boer. 06-53699973, t.oosterhoff@gsgpo.nl
  - o Financieel medewerker: Mw. P.E. Boerma-Jansma, Smilde. 06-22391685, n.boerma@gsgpo.nl
- ICT Medewerkers:
- o Dhr. H. Feenstra, Ureterp. 06-26050045, h.feenstra@gsgpo.nl
  - o Dhr. I. Zetstra, Zuidhorn. 06-20102601, i.zetstra@gsgpo.nl

Centraal bestuur, centrale directie en staf:

In de zomer van 2011 verhuist het kantoor van Groningen naar Noordhorn. Op dit moment is het postadres nog het oude adres
Postbus 532, 9700 AM Groningen.
Bezoekadres: Industrieweg 22, 9804 TG te Noordhorn.
Telefoon **pas te gebruiken vanaf 5 september** 2011: 0594-500694

10.1.4. Medezeggenschapsraad:

De leerkrachten Loes Kleefsman en Reinier Luth en de ouders Ellen Okkema en Wouter Bos vormen de MR van onze school.

10.1.5. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Ambtelijk secretaris: S. Moes, Den Horn. 06-33747708 gmr@denhornonline.nl

10.1.6. Inspectie van het onderwijs

info@owinsp.nl en www.onderwijsinspectie.nl

Vragen over onderwijs: 0800-8051 gratis)

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-111 3 111 lokaal tarief

10.1.7. Diversen

Contactpersoon klachtenregeling: Sylvia Bouma - Haitsma

Vertrouwenspersoon klachtenregeling: A. Bloemendal, Reddingiusweg 71,
9744 BJ Hoogkerk. Tel. 050-5567021

Klachtencommissie: Klachtencommissie Gereformeerd Primair en
Voortgezet Onderwijs,
p.a. Marinus Postlaan 23
8264 PB Kampen

PCL:
bezoek adres: Postbus 70018, 9704 AA Groningen.
Koperstraat 4, 9743 RW Groningen.
tel. 050-5752858

Vertrouwenspersoon PCL Mevr. K. Stokvis-Dekker, Roelagerweg 4,
9561 TR Ter Apel
0599-324446 / 06-46237496.
karin@stokvis.nu

10.1.8. Schoolcommissie

Deze commissie bestaat uit de ouders Yttje van der Werk, Attie Mensink, Klaas ter Veen, Hendrika Kooi, Ellis Veenstra, Jacqueline de Vries en Hans Hoste. Namens het team maakt Sylvia Bouma deel uit van deze commissie.

10.2. Beleidsvoornemens 2011/2012

Wij willen een nieuwe taalmethode voor de groepen 4 en hoger aanschaffen. De huidige methode is zeer verouderd.
Wij willen op zoek gaan naar een leerstofaanbod voor hoogbegaafdheid en een protocol daarover vaststellen. (n.a.v. de gevolgde studiedag in maart 2011)
We willen een start maken met de methode KIJK waardoor wij de kleuters beter in beeld kunnen krijgen.
Wij willen criteria voor de overgang van groep 2 naar groep 3 beter vastleggen.
Wij willen naar een meer planmatige hantering van het systeem van kwaliteitszorg en leerlingenzorg. Aandacht voor de opbrengsten en de afstemming. Dit ook n.a.v. verslag inspectie februari 2010.
Wij willen voor leerlingen van wie verwacht wordt dat de opbrengsten niet haalbaar zijn een helder ontwikkelingsperspectief opstellen en afstemmen met de ouders.
Wij willen het in 2010/2011 opgestelde zorgprofiel afstemmen in het SWV en indien nodig bijstellen.
Wij willen dat de nieuwe opzet van de rapporten klaar is.
Wij willen ingaande 2012 mee doen met de CITO eindtoets.

10.3. Aanmeldingsbeleid

Kiezen voor gereformeerd onderwijs - aanmeldingsbeleid

U hebt uw kind aangemeld bij GBS de Johannes Bogermanschool te Leeuwarden of u overweegt dat te doen. Onze school is een gereformeerde school. Wij voeren met alle nieuwe ouders van wie het eerste kind naar school gaat een gesprek om te vragen of u als ouders actief instemt met het uitgangspunt van onze school. Wij noemen dit het aanmeldingsgesprek. Dat gesprek wordt gevoerd met twee vertegenwoordigers van het bestuur of de directie van de school. In dat gesprek staan de volgende vragen centraal:

- Is er sprake van aansluiting tussen de uitgangspunten van het gereformeerde onderwijs op school en datgene wat uw zoon of dochter thuis meekrijgt in de opvoeding
- Stemt u als ouders er op grond van uw overtuiging mee in dat in het onderwijsproces op school God en Zijn Woord (zoals samengevat in de drie Formulieren van Eenheid) een centrale plaats krijgen. Dit komt op school naar voren in de pedagogische relatie tussen de leerkrachten en de leerlingen en is bepalend voor de onderlinge relaties tussen leerlingen op school.

Op elke vestiging is een commissie benoemd die de aanmeldingsgesprekken voor zijn rekening neemt.

Ouderverklaring

In het gesprek vragen wij u de ouderverklaring te ondertekenen. Met de ondertekening van de verklaring geeft u aan dat u er van harte mee instemt dat het onderwijs op GBS Johannes Bogerman gebaseerd is op de al genoemde uitgangspunten.

Tekst ouderverklaring

De gereformeerde basisscholen van de GSGPO in Fryslân zijn scholen gebaseerd op de gereformeerde leer, zoals samengevat in de Drie Formulieren van Eenheid.

De vijf punten die de kern van het protestants christelijke geloof vormen zijn:

- Wij zijn op aarde om de drie-enige God te dienen, onze Vader, Zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest, een God die naar ons toe komt, soli Deo gloria.
- Jezus Christus staat centraal in ons geloof, door hem mogen we als blijde maar vooral verlorene Christenen leven, solus Christus.
- Wij willen leven vanuit Gods Woord alleen, de Bijbel, sola scriptura.
- Wij zijn uit genade door Christus behouden, sola gratia.
- Wij krijgen geloof door Gods Geest die in ons werk, sola fide.

Als gereformeerde christenen onderscheiden wij ons vervolgens met de volgende overtuiging:

- God is de eerste (uitverkiezing), Hij kiest eerst voor ons, voordat wij voor Hem kiezen. Dit komt tot uitdrukking in doop en belijdenis.
- God is de Schepper van de wereld. Deze werkelijkheid waarin wij leven is Gods werkelijkheid.
- God is een sprekende God: zijn woord staat centraal in ons leven.
- Jezus Christus, Zoon van God vergadert zich een volk, daarom behoren wij tot een kerkelijke gemeenschap.
- Jezus Christus is voor ons gestorven, maar Hij is ook weer opgestaan uit de dood. Het leven van christenen wordt daarom gekenmerkt door aanvechting én vreugde, door strijd én overwinning, door zwakheid én kracht, door zonde én vergeving, door gebrokenheid én verwachtingsvolle hoop.
- Jezus Christus zal terugkomen, om alles nieuw te maken. We leven vanuit het besef van die wederkomst.

Deze overtuiging dragen bestuur en medewerkers van de scholen binnen de VGPO Fryslân als onderdeel van de GSGPO actief uit, in het onderwijsproces (klimaat en inhoud) en in alle onderlinge contacten. Ook van leerlingen wordt verwacht dat zij zich hierdoor laten leiden.

In de praktijk betekent dit voor ons onderwijs het volgende:

De gereformeerde basisscholen binnen de VGPO Fryslân en de GSGPO

- Dragen op professionele manier kennis over die voldoet aan de wettelijke normen.
- Dragen de kennis over van God en de Bijbel volgens de gereformeerde leer.
- Leren leerlingen hoe ze zelfstandig in het leven kunnen staan, hoe ze moeten samenwerken in sociale verbanden, en hoe ze verder kunnen leren.
- Leren leerlingen een christelijke (sociale) houding waarin naastenliefde, vergeving, respect, dienen en zelfbeheersing centraal staan.
- Zijn bezig met de ontwikkeling van Gods kinderen.
- Leren leerlingen te beseffen dat ze uniek en waardevol voor God zijn.
- Leren leerlingen hoe ze kunnen blijven kiezen voor God en een christelijk leven.
- Leren leerlingen als een gelukkig christen te leven, ondanks alle beperkingen en tegenslagen.

Wij stemmen er van harte mee in dat het onderwijs op de gereformeerde basisscholen van de GSGPO in Fryslân gebaseerd is op bovengenoemde uitgangspunten.

Na het aanmeldingsgesprek

Het bestuur zal op haar eerstvolgende vergadering nadat het gesprek heeft plaatsgevonden een beslissing nemen over de aanmelding van uw zoon / dochter. Daarna krijgt u van ons bericht.

